

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის

კ ა ნ ო ნ ი

„აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2015 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესახებ“ აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე

მუხლი 1

„აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2015 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესახებ“ აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის კანონში (საქართველოს საკანონმდებლო მაცნე, www.matsne.gov.ge, 190040000.30.056.016044, 23.12.2014წ.) შეტანილ იქნეს შემდეგი ცვლილება:

1. I-VI თავები ჩამოყალიბდეს თანდართული რედაქციით:

„თავი I

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის მაჩვენებლები

მუხლი 1. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ბალანსი

1. განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ბალანსი თანდართული რედაქციით:

(ათასი ლარი)

დასახელება	2013 წლის ფაქტი	2014 წლის ფაქტი	2015 წლის გეგმა
შემოსავლები	165 534,3	156 705,0	159 718,9
გადასახადები	133 750,9	143 763,4	147 000,0
გრანტები	21 146,8	2 095,3	5 819,4
სხვა შემოსავლები	10 636,7	10 846,3	6 899,5
ხარჯები	117 347,7	129 309,4	143 161,2
შრომის ანაზღაურება	16 878,2	35 789,3	35 738,1
საქონელი და მომსახურება	15 692,4	18 415,8	22 293,5
პროცენტი	251,5	273,4	439,2
სუბსიდიები	26 883,1	2 402,6	4 510,1
გრანტები (გაცემული)	33 995,2	45 287,8	31 275,0
სოციალური უზრუნველყოფა	5 370,5	6 486,4	5 897,6
სხვა ხარჯები	18 276,8	20 654,1	43 007,7
საოპერაციო სალდო	48 186,6	27 395,6	16 557,7
არაფინანსური აქტივების ცვლილება	18 804,2	19 819,8	25 198,0
ზრდა (შემცირება)	21 778,0	25 577,9	35 772,0
კლება (გაყიდვა)	2 973,8	5 758,2	10 574,0
მთლიანი სალდო	29 382,3	7 575,8	-8 640,4
ფინანსური აქტივების ცვლილება	26 791,7	6 333,8	-11 123,2
ზრდა	26 848,4	6 333,8	2 222,9
ვალუტა, დეპოზიტები	26 848,4	6 333,8	
აქციები და სხვა კაპიტალი	0,0	0,0	2 222,9

კლება	56,7	0,0	13 346,1
ვალუტა, დეპოზიტები	56,7		13 346,1
სესხები			
ვალდებულებების ცვლილება	-2 590,6	-1 242,1	-2 482,9
ზრდა	0,0	0,0	0,0
სესხები			
კლება	2 590,6	1 242,1	2 482,9
სესხები			1 671,9
სხვა კრედიტორული დავალიანებები			811,0
ბალანსი	0,0	0,0	0,0

2. განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შემოსულობები, გადასახდელები და ნაშთის ცვლილება თანდართული რედაქციით:
აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შემოსულობები, გადასახდელები და ნაშთის ცვლილება

(ათასი ლარი)

დასახელება	2013 წლის ფაქტი	2014 წლის ფაქტი	2015 წლის გეგმა
შემოსულობები	168 508,1	162 463,1	170 292,9
შემოსავლები	165 534,3	156 705,0	159 718,9
არაფინანსური აქტივების კლება	2 973,8	5 758,2	10 574,0
ფინანსური აქტივების კლება (ნაშთის გამოკლებით)	0,0	0,0	0,0
ვალდებულებების ზრდა	0,0	0,0	0,0
გადასახდელები	141 716,3	156 129,4	183 639,0
ხარჯები	117 347,7	129 309,4	143 161,2
არაფინანსური აქტივების ზრდა	21 778,0	25 577,9	35 772,0
ფინანსური აქტივების ზრდა (ნაშთის გამოკლებით)	0,0	0,0	2 222,9
ვალდებულებების კლება	2 590,6	1 242,1	2 482,9
ნაშთის ცვლილება	26 791,7	6 333,7	-13 346,1

თავი II

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შემოსავლები

მუხლი 2. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შემოსავლები
განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შემოსავლები 159718.9 ათასი ლარის ოდენობით:

(ათასი ლარი)

დასახელება	2013 წლის ფაქტი	2014 წლის ფაქტი	2015 წლის გეგმა
შემოსავლები	165 534,4	156 705,0	159 718,9

გადასახადები	133 750,9	143 763,4	147 000,0
გრანტები	21 146,8	2 095,3	5 819,4
სხვა შემოსავლები	10 636,7	10 846,3	6 899,5

მუხლი 3. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის გადასახადები

განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის გადასახადები 147000.0 ათასი ლარის ოდენობით:

(ათასი ლარი)

კოდი	დასახელება	2013 წლის ფაქტი	2014 წლის ფაქტი	2015 წლის გეგმა
11	გადასახადები	133 750,9	143 763,4	147 000,0
111	გადასახადები შემოსავალზე, მოგებაზე და კაპიტალის ღირებულების ნაზრდზე	133 750,9	143 763,4	147 000,0
1111	ფიზიკური პირებიდან	133 750,9	143 763,4	147 000,0
11111	საშემოსავლო გადასახადი	133 750,9	143 763,4	147 000,0

მუხლი 4. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის გრანტები

განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის გადასახადები 5819.4 ათასი ლარის ოდენობით:

(ათასი ლარი)

კოდი	დასახელება	2013 წლის ფაქტი	2014 წლის ფაქტი	2015 წლის გეგმა
13	გრანტები	21 146,8	2 095,3	5 819,4
133	სახელმწიფო მმართველობის სხვადასხვა დონის ორგანიზაციებიდან მიღებული გრანტები	21 146,8	2 095,3	5 819,4
1331	მიმდინარე დანიშნულები გრანტები	21 146,8	2 095,3	5 819,4

მუხლი 5. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის სხვა შემოსავლები

განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის სხვა შემოსავლები 6899.5 ათასი ლარის ოდენობით:

(ათასი ლარი)

კოდი	დასახელება	2013 წლის ფაქტი	2014 წლის ფაქტი	2015 წლის გეგმა
14	სხვა შემოსავლები	10 636,7	10 846,3	6 899,5

141	შემოსავლები საკუთრებიდან	8 524,5	8 637,8	5 094,4
1411	პროცენტები	5 689,3	6 052,1	3 400,0
14115	დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტები	5 689,3	6 052,1	3 400,0
1412	დივიდენდები	1 310,5	1 312,2	1 200,0
14121	სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი საწარმოების მოგებიდან მიღებული დივიდენდები	1 310,5	1 312,2	1 200,0
1415	რენტა	1 524,7	1 273,5	494,4
14154	შემოსავალი მიწის იჯარიდან და მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან	85,4	204,5	425,0
14155	სარგებლობის ლიცენზიის გაცემის საფასურით მიღებული შემოსავლები	1 439,3	1 069,0	69,4
142	საქონლისა და მომსახურების რეალიზაცია	568,3	553,2	342,3
1422	ადმინისტრაციული მოსაკრებლები და გადასახდელები	51,2	37,1	23,0
14222	სალიცენზიო მოსაკრებლები	14,0	15,0	22,8
14223	სანებართვო მოსაკრებლები	36,3	21,7	
14227	სახელმწიფო ბაჟი		0,1	
14229	საჯარო ინფორმაციის ასლის გადაღების მოსაკრებელი	0,9	0,3	0,2
1423	არასაბაზრო წესით გაყიდული საქონელი და მომსახურება	517,1	516,1	319,3
14232	შემოსავლები მომსახურების გაწევიდან	517,1	516,1	319,3
1423209	შემოსავალი სხვა არაკლასიფიცირებული მომსახურების გაწევიდან	517,1	516,1	319,3
143	სანქციები (ჯარიმები და საურავები)	111,2	117,9	231,0
145	შერეული და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	1 432,7	1 537,4	1 231,8
1459	სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	1 432,7	1 537,4	1 231,8

თავი III

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ხარჯები, არაფინანსური აქტივები და მათი ფუნქციონალური კლასიფიკაცია

მუხლი 6. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ხარჯები
განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ხარჯები 143161.2 ათასი ლარის ოდენობით:

(ათასი ლარი)

დასახელება	2013 წლის ფაქტი	2014 წლის ფაქტი	2015 წლის გეგმა

ხარჯები	117 347,7	129 309,4	143 161,2
შრომის ანაზღაურება	16 878,2	35 789,3	35 738,1
საქონელი და მომსახურება	15 692,4	18 415,8	22 293,5
პროცენტი	251,5	273,4	439,2
სუბსიდიები	26 883,1	2 402,6	4 510,1
გრანტები (გაცემული)	33 995,2	45 287,8	31 275,0
სოციალური უზრუნველყოფა	5 370,5	6 486,4	5 897,6
სხვა ხარჯები	18 276,8	20 654,1	43 007,7

მუხლი 7. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის არაფინანსური აქტივების ცვლილება

განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის არაფინანსური აქტივების ცვლილება 25198.0 ათასი ლარის ოდენობით, მათ შორის:

ა) განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის არაფინანსური აქტივების ზრდა 35772.0 ათასი ლარის ოდენობით:

(ათასი ლარი)

კოდი	დასახელება	2013 წლის ფაქტი	2014 წლის ფაქტი	2015 წლის გეგმა
101	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭო	119,8	132,3	10,0
102	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საარჩევნო კომისია	0,0	0,0	0,0
103	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა	12 633,6	16 065,2	23 585,2
104	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო	4 266,4	4 991,4	8 094,6
106	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო	2 770,6	3 082,7	2 117,8
107	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	16,0	228,8	319,1
108	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	1 555,4	530,7	746,6
109	უმაღლესი განათლებისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა	416,3	432,8	100,0
110	საერთო დანიშნულების რესპუბლიკური გადასახდელები	0,0	114,0	798,7
სულ		21 778,1	25 577,9	35 772,0

ბ) განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის არაფინანსური აქტივების კლება 10574.0 ათასი ლარის ოდენობით:

(ათასი ლარი)

კოდი	დასახელება	2013 წლის ფაქტი	2014 წლის ფაქტი	2015 წლის გეგმა
31	არაფინანსური აქტივები	2 973,8	5 758,2	10 574,0
311	ძირითადი აქტივები	1 066,2	1 731,5	1 714,0
312	მატერიალური მარაგები		891,7	860,0
314	არამწარმოებლური აქტივები	1 907,6	3 134,9	8 000,0

მუხლი 8. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ხარჯებისა და არაფინანსური აქტივების ფუნქციონალური კლასიფიკაცია

განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ხარჯებისა და არაფინანსური აქტივების ზრდა ფუნქციონალურ ჭრილში 181156.0 ათასი ლარის ოდენობით:

(ათასი ლარი)

კოდი	დასახელება	2013 წლის ფაქტი	2014 წლის ფაქტი	2015 წლის გეგმა
701	საერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურება	55 842,7	60 661,1	75 675,5
7011	აღმასრულებელი და წარმომადგენლობითი ორგანოების საქმიანობის უზრუნველყოფა, ფინანსური და ფისკალური საქმიანობა, საგარეო ურთიერთობები	19 406,1	12 813,7	41 555,5
70111	აღმასრულებელი და წარმომადგენლობითი ორგანოების საქმიანობის უზრუნველყოფა	7 663,3	8 201,5	8 225,3
70112	ფინანსური და ფისკალური საქმიანობა	11 741,7	4 595,2	33 320,2
70113	საგარეო ურთიერთობები	1,1	17,0	10,0
7013	საერთო დანიშნულების მომსახურება	1 614,0	1 707,3	1 823,3
7016	ვალთან დაკავშირებული ოპერაციები	251,5	273,4	439,2
7017	საერთო დანიშნულების ფულადი ნაკადები მთავრობის სხვადასხვა დონეებს შორის	33 995,2	45 287,8	31 275,0
7018	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა საერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურებაში	575,9	578,9	582,5
703	საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება	1 738,9	2 042,9	1 959,5
7032	სახანძრო-სამაშველო სამსახური	1 738,9	2 042,9	1 959,5
704	ეკონომიკური საქმიანობა	28 054,1	38 538,1	43 910,1
7042	სოფლის მეურნეობა, სატყეო მეურნეობა, მეთევზეობა და მონადირეობა	5 216,1	6 486,6	7 412,0
70421	სოფლის მეურნეობის სექტორის მართვასთან, ვეტერინარული, მცენარეთა დაავადებების საწინააღმდეგო და სხვა მომსახურება	2 152,0	3 146,1	3 652,8
70422	სატყეო მეურნეობა	3 064,1	3 340,5	3 759,2
7044	სამთომომპოვებელი და გადამამუშავებელი მრეწველობა, მშენებლობა	0,0	0,0	0,0
70443	მშენებლობა			

70443	მშენებლობა			
7045	ტრანსპორტი	15 464,4	25 258,7	27 834,8
70451	საავტომობილო ტრანსპორტი	15 424,5	19 474,7	27 834,8
70452	საზღვაო ტრანსპორტი	39,9	5 784,0	0,0
7047	ეკონომიკის სხვა დარგები	6 176,1	6 089,5	7 740,9
70473	ტურიზმი	2 581,6	3 304,9	4 582,0
70474	მრავალმიზნობრივი განვითარების პროექტები	3 594,5	2 784,6	3 158,9
7049	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა ეკონომიკურ სფეროში	1 197,5	703,3	922,4
705	გარემოს დაცვა	2 073,0	1 628,3	1 177,3
7054	ბიომრავალფეროვნებისა და ლანდშაფტების დაცვა	930,9	578,2	41,0
7056	სხვა არაკლასიფიცირებული ხარჯები გარემოს დაცვის სფეროში	1 142,1	1 050,1	1 136,3
706	საბინაო კომუნალური მეურნეობა	2 563,7	2 809,4	3 170,0
7061	ბინათმშენებლობა	2 563,7	2 809,4	3 170,0
707	ჯანმრთელობის დაცვა	7 200,8	7 907,1	8 004,4
7072	ამბულატორიული მომსახურება	976,7	2 209,2	1 967,4
7073	საავადმყოფოების მომსახურება	3 667,5	2 766,2	2 840,0
7074	საზოგადოებრივი ჯანდაცვის მომსახურება	629,0	729,3	896,0
7076	სხვა არაკლასიფიცირებული ხარჯები ჯანმრთელობის დაცვის სფეროში	1 927,6	2 202,4	2 301,0
708	დასვენება, კულტურა და რელიგია	23 850,6	22 267,8	25 194,8
7081	მომსახურება დასვენებისა და სპორტის სფეროში	6 521,8	7 952,8	9 733,1
7082	მომსახურება კულტურის სფეროში	10 352,7	11 264,1	11 398,2
7083	ტელე-რადიო მაუწყებლობა და საგამომცემლო საქმიანობა	4 929,5	221,6	210,9
7084	რელიგიური და სხვა სახის საზოგადოებრივი მომსახურება	102,0	122,0	89,7
7086	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა დასვენების, კულტურისა და რელიგიის სფეროში	1 944,6	2 707,3	3 762,9
709	განათლება	17 333,2	17 751,4	21 202,0
7092	ზოგადი განათლება	804,5	863,5	901,5
7094	უმაღლესი განათლება	3 305,5	2 791,0	2 350,0
7098	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა განათლების სფეროში	13 223,2	14 096,9	17 950,5
710	სოციალური დაცვა	469,0	1 281,3	862,4
7101	ავადმყოფთა და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა სოციალური დაცვა	112,5	154,4	181,0
7102	ხანდაზმულთა სოციალური დაცვა	29,0	58,0	47,0
7104	ოჯახებისა და ბავშვების სოციალური დაცვა	38,0	115,4	148,4

7109	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა სოციალური დაცვის სფეროში	289,5	953,5	486,0
სულ		139 126,0	154 887,4	181 156,0

თავი IV

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის მთლიანი სალდო, ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ცვლილება

მუხლი 9. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის მთლიანი სალდო
განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის მთლიანი სალდო (-8640.4) ათასი ლარის ოდენობით.

მუხლი 10. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ფინანსური აქტივების ცვლილება

განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ფინანსური აქტივების ცვლილება (-11123.2) ათასი ლარის ოდენობით, მათ შორის:

1. განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ფინანსური აქტივების ზრდა 2222.9 ათასი ლარის ოდენობით.

(ათასი ლარი)

დასახელება	2013 წლის ფაქტი	2014 წლის გეგმა	2015 წლის გეგმა
ფინანსური აქტივების ცვლილება	26 848,4	6 333,8	2 222,9
ზრდა	26 848,4	6 333,8	2 222,9
ვალუტა, დეპოზიტები	26 848,4	6 333,8	0,0
აქციები და სხვა კაპიტალი	0,0	0,0	2 222,9

2. განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ფინანსური აქტივების კლება 13346.1 ათასი ლარის ოდენობით:

(ათასი ლარი)

დასახელება	2013 წლის ფაქტი	2014 წლის გეგმა	2015 წლის გეგმა
ფინანსური აქტივების ცვლილება	56,7	0,0	13 346,1
კლება	56,7	0,0	13 346,1
ვალუტა, დეპოზიტები	56,7	0,0	13 346,1
სესხები	0,0	0,0	0,0

მუხლი 11. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ვალდებულებების ცვლილება

განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ვალდებულებების ცვლილება 2482.9 ათასი ლარის ოდენობით, მათ შორის:

განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ვალდებულებათა კლება 2482.9 ათასი ლარის ოდენობით:

დასახელება	2013 წლის ფაქტი	2014 წლის გეგმა	2015 წლის გეგმა
ვალდებულებების ცვლილება	2 590,6	1 242,1	2 482,9
კლება	2 590,6	1 242,1	2 482,9
სესხები			1 671,9
სხვა კრედიტორული დავალიანებები			811,0

თავი V ბიუჯეტის პრიორიტეტები და პროგრამები

მუხლი 12. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის პრიორიტეტები და პროგრამები

განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის პრიორიტეტები და პროგრამები (ქვეპროგრამები) შემდეგი რედაქციით:

1. წარმომადგენლობითი საქმიანობის მხარდაჭერა

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისათვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ძლიერი წარმომადგენლობითი ორგანოს გამართული ფუნქციონირება, ვინაიდან იგი არის რეგიონის პოლიტიკის ძირითადი მიმართულებების განმსაზღვრელი, საკანონმდებლო და მაკონტროლებელი ფუნქციების მქონე ხელისუფლების შტო.

პრიორიტეტის ფარგლებში განსახორციელებელი პროგრამების მეშვეობით რეგიონში ხორციელდება ქვეყნის მიერ აღიარებული დემოკრატიული ღირებულებებისა და დემოკრატიული ინსტიტუტების გაძლიერების მხარდაჭერა, სამოქალაქო პლურალიზმის ხელშეწყობა და საარჩევნო სისტემის განვითარება.

1.1. საკანონმდებლო საქმიანობა

კომპეტენციის ფარგლებში საკანონმდებლო საქმიანობის განხორციელება, კონტროლი აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის საქმიანობაზე.

საქართველოსა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის კანონმდებლობით განსაზღვრულ სხვა უფლებამოსილებების განხორციელება.

1.2. საარჩევნო სისტემის დახვეწა და გაუმჯობესება

საარჩევნო პროცესისა და საარჩევნო ადმინისტრაციის საქმიანობის გამჭვირვალობის უზრუნველყოფა.

სამოქალაქო განვითარებასა და საარჩევნო გარემოს გაუმჯობესებაზე ორიენტირებული პროექტების წახალისება.

ამომრჩევლების ნების გადრმავება და დაინტერესება არჩევნების მიმართ.

ამომრჩეველთა აქტიურობის გაზრდა და დაინტერესება არჩევნებში მონაწილეობის მიზნით.

ამომრჩევლებისათვის სრულყოფილი და ზუსტი ინფორმაციის დროულად მიწოდება.

სამოქალაქო განათლებისა და საარჩევნო გარემოს გაუმჯობესების პროგრამების შექმნა-შემუშავება.

2. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის უფლებამოსილების განხორციელების ხელშეწყობა

რეგიონის ინსტიტუციური განვითარებისათვის მნიშვნელოვანია აღმასრულებელი ორგანოს გამართული ფუნქციონირება.

2.1. მთავრობის უფლებამოსილების განხორციელების ხელშეწყობა

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის მიერ აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში აღმასრულებელი ხელისუფლების განხორციელების პირობების შექმნა;

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის აღმასრულებელი ხელისუფლების დაწესებულებათა საქმიანობის კოორდინაციისა და კონტროლის განხორციელება;

მთავრობის საქმიანობის ორგანიზაციული, სამართლებრივი და ინფორმაციულ-ანალიტიკური უზრუნველყოფა;

მთავრობის მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებათა შესრულების კონტროლის განხორციელება.

მთავრობის თავმჯდომარის ურთიერთობის ხელშეწყობა სახელმწიფო და ადგილობრივი

თვითმმართველობის დაწესებულებებთან.

3. რეგიონის ფინანსური რესურსების მართვა და საინვესტიციო გარემოს ხელშეწყობა

ეფექტიანი და გამჭვირვალე საბიუჯეტო პროცესის ჩამოყალიბება, რომელიც უზრუნველყოფს საჯარო ფინანსების მოქნილ მართვას, სექტორში გამჭვირვალობისა და ანგარიშვალდებულების სისტემის ჩამოყალიბებას, აგრეთვე სახელმწიფო სახსრების ეკონომიკურ და ეფექტიანად ხარჯვაზე მონიტორინგს. ელექტრონული ხაზინის სისტემის დანერგვა. რეგიონში ხელსაყრელი ეკონომიკური გარემოს შექმნისა და მდგრადი ეკონომიკური განვითარების მიზნით წინადადებების შემუშავება. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ქონების გამჭვირვალედ და ეფექტიანად მართვა, მისი სრულყოფილად აღრიცხვა, მოვლა-პატრონობა და პრივატიზაცია. რეგიონის სივრცითი, ქალაქთმშენებლობითი და დაგეგმარების პროექტების შედგენა. დამწყები და განვითარებადი ბიზნესის ხელშეწყობა. ბიზნეს ინტერესების დაცვა და ექსპორტის ხელშეწყობა. საფრთხის შემცველი ობიექტების მონიტორინგი და მართვა.

3.1. ფინანსების, ეკონომიკური პოლიტიკისა და ქონების სფეროს პოლიტიკის შემუშავება და მართვა აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე საფინანსო სისტემის მართვა და საფინანსო-საბიუჯეტო პოლიტიკის რეგულირება.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტით გათვალისწინებული ღონისძიებების შეუფერხებელი დაფინანსების უზრუნველყოფა.

რეგიონის სოციალურ-ეკონომიკური კეთილდღეობის გაზრდის მიზნით ეკონომიკური პოლიტიკის ეფექტიანად შემუშავება და წარმართვა.

ავტონომიურ რესპუბლიკაში სამშენებლო საქმიანობის პოლიტიკის განხორციელება; სივრცით-ტერიტორიული დაგეგმარების დოკუმენტების შემუშავების პროცესის წარმართვა.

3.2. რეგიონში ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა

რეგიონის საინვესტიციო-საპრივატიზაციო პროცესის სრულყოფა.

აჭარის რეგიონისა და მისი საინვესტიციო პოტენციალის პრომოუშენი.

ეკონომიკური ობსერვატორიის სამუშაო ჯგუფის შექმნა.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მდებარე სახელმწიფო და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის საკუთრებაში არსებული ქონების ეფექტურად მართვა და განკარგვა.

3.2.1. რეგიონის საინვესტიციო პოტენციალის პრომოუშენი

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის საინვესტიციო პოტენციალის ცნობადობის გაზრდა.

რეგიონისა და მისი საინვესტიციო პოტენციალის შესახებ საპრომოუშენო მასალების მომზადება. საერთაშორისო საინვესტიციო/ბიზნეს ფორუმებზე, ტურებზე, რეგიონის მონაწილეობის უზრუნველყოფა და მისი საინვესტიციო პოტენციალის წარდგენა, რეგიონის საინვესტიციო პოტენციალის შესახებ სარეკლამო რგოლის დამზადება.

3.2.2. ეკონომიკური ობსერვატორია

ეკონომიკური ობსერვატორიის სამუშაო ჯგუფის შექმნა.

სტატისტიკური და მარკეტინგული ინფორმაციის ნაკლებობა, ეკონომიკური ანალიზისა და რეგიონის საინვესტიციო პოტენციალის შეფასებისათვის, განაპირობებს გადაწყვეტილების მიღებაზე ორიენტირებული გამოყენებითი კვლევების (Policy-oriented applied researches) ჩატარების აუცილებლობას. ობსერვატორიის, როგორც ცალკე ორგანიზაციული ერთეულის, შექმნამდე საჭიროა შეიქმნას სამუშაო ჯგუფი, რომლის მთავარი ფუნქცია იქნება არსებული ინფორმაციის სინთეზი და ეკონომიკური კონიუნქტურის კვლევების ჩატარება. სამუშაო ჯგუფი კვლევებს ჩაატარებს როგორც საკუთარი ძალებით, ასევე საკონსულტაციო კომპანიების დახმარებით. კვლევები ძირითადად შეეხება ეკონომიკურ კონიუნქტურას და შესაძლებელია მოიცვას შემდეგი მიმართულებები: ეკონომიკის სექტორები (მრეწველობა, ტურიზმი, მშენებლობა და სხვა), მცირე და საშუალო ბიზნესი, საინვესტიციო-საპრივატიზაციო პროცესები, შრომის ბაზარი, ექსპორტი/იმპორტი და სხვა.

ქვეპროგრამის ფარგლებში, პირველ ეტაპზე, მოხდება სამუშაო ჯგუფის ფორმირება, რომელიც შეისწავლის რეგიონის ეკონომიკის სრულფასოვანი ანალიზისათვის ინფორმაციულ საჭიროებებს, წარმოადგენს მის სამუშაო გეგმას და განსაზღვრავს ეკონომიკური კვლევების ძირითად მიმართულებებს.

3.2.3. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა და ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე არსებული სახელმწიფო ქონების მართვა

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მდებარე სახელმწიფო და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის საკუთრებაში არსებული ქონების ეფექტურად მართვა და განკარგვა.

აჭარის ტერიტორიაზე მდებარე სახელმწიფო და აჭარის საკუთრებაში არსებული აქტივების საბაზრო ღირებულებისა და საიჯარო ღირებულების დადგენა; მიწის ნაკვეთების აგეგმვის საველე და კამერალური სამუშაოების შესყიდვა; შენობა-ნაგებობების აზომვითი ნახაზების შესყიდვა; ქონების თვითნებურად დაკავების ფაქტების აღმოფხვრა-შემცირება და ქონების განიავების თავიდან აცილების

მიზნით, სახელმწიფო ან აჭარის საკუთრებაში არსებული ქონების მოვლა-პატრონობა; აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის საკუთრებაში არსებული უძრავი ქონებების დაცვის მიზნით დარაჯების (ყარაულების) დროებით სამუშაოზე აყვანა; აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის საკუთრებაში არსებული უძრავი ქონების ელექტრო ენერგიით მომარაგება; ქონების ეფექტურად მართვისა და განკარგვის მიზნით ელექტრონული ვებპროგრამის შექმნა.

3.3. ქალაქთმშენებლობითი და სივრცითი მოწყობის პროგრამა

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე არსებული თვითმმართველი ერთეულების ტერიტორიების შემდგომი გამოყენების დადგენა, საკურორტო-სარეკრეაციო ადგილებისა და ტერიტორიების ურბანული განვითარება.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე არსებული თვითმმართველი ერთეულების ტერიტორიების სივრცითი მოწყობის, საკურორტო-სარეკრეაციო ადგილების დაგეგმვისა და ტერიტორიების ურბანული განვითარების დოკუმენტის შედგენა.

3.4. სახაზინო მომსახურება

ელექტრონული ხაზინის სისტემის დანერგვა.

ელექტრონული ხაზინის ძირითადი ექსპლუატაცია.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ხარჯვითი ნაწილის აღსრულება, მისი შემოსულობების და გადასახდელების ზუსტი და ოპერატიული აღრიცხვა.

ბიუჯეტის ოპერატიული, ყოველთვიური, ყოველკვარტალური და წლიური ანგარიშების მომზადება.

3.5. დამწყები და განვითარებადი ბიზნესის ხელშეწყობა

ინკუბირებული კომპანიების საქმიანობის ხელშეწყობა-მონიტორინგი და ბიზნესის განვითარებითვის საჭირო სერვისების და რესურსების მიწოდება.

3.6. ბიზნეს ინტერესების დაცვა და ექსპორტის ხელშეწყობა

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სავაჭრო-სამრეწველო პალატის წევრების ინტერესების დაცვა ადგილობრივ და ცენტრალურ ხელისუფლებაში.

სერვისების დახვეწა, ბიზნესმენებისა და ინვესტორების საქმიანობისათვის ხელშეწყობა.

აჭარის რეგიონის ბიზნეს გარემოს გააუმჯობესება.

3.7. საფრთხის შემცველი ობიექტებისათვის მომსახურების მიწოდება და მართვა

საფრთხის შემცველი ობიექტების ტექნიკური დიაგნოსტიკების ჩატარება, სამშენებლო მასალებსა და პროდუქციაზე გამოცდების ჩატარება.

ოპერატიული დიაგნოსტიკების მონაცემებით საექსპლუატაციო-ტექნიკური დოკუმენტაციის ანალიზი; ობიექტის შემოწმება ურღვევი მეთოდით – (ვიზუალურ გაზომვითი მეთოდი, ძირითადი მეტალისა და შენადული ნაკერების დეფექტოსკოპია, სისქემზომი კონტროლი); მასალის მექანიკური თვისებებისა და შემადგენლობის გამორკვევა; სიმტკიცესა და სიმკვრივეზე შემოწმებითი გათვლების შესრულება და გამოცდა დატვირთვით; გამოვლენილი დეფექტების ანალიზი, მათი მიზეზების დადგენა, განსაზღვრული პარამეტრების დაზუსტება. მზა ბეტონის სიმტკიცის განსაზღვრა კუმშვაზე, ბეტონის საკედლე ქვების, ბეტონის ფილების(ტორტუატებისათვის), სიმტკიცის განსაზღვრა კუმშვაზე, არამადნეული მასალების, მოსაპირკეთებელი და საგაზაო მასალების ხარისხის შემოწმება; ბეტონის ხარისხის შემოწმება ურღვევი მეთოდით; ბეტონში არმატურის დიამეტრისა და ბადურის განლაგების განსაზღვრა. ნივთის მფლობელობის/ინსპექტირების ორგანოს მოთხოვნის შემთხვევაში, სხვადასხვა დანადგარ მოწყობილობების (მათი ცალკეული კომპონენტების) მწარმოებლის/დამამზადებლის მიერ დადგენილ პარამეტრებთან შესაბამისობის გამოკვლევა და შესაბამისი დოკუმენტაციის მომზადებისა და გაცემის უზრუნველყოფა მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

4. გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვა

ადამიანის ჯანმრთელობისათვის უვნებელი (უსაფრთხო) გარემოს შენარჩუნება და გარემოს მავნე ზემოქმედებისაგან დაცვა;

ადამიანის ჯანმრთელობისა და ბუნებრივი გარემოსათვის ატმოსფერული ჰაერის უსაფრთხო მდგომარეობის მიღწევა, შენარჩუნება და გაუმჯობესება;

წყლის მავნე ზემოქმედების აცილება, წყლის ობიექტების დაცვა და წყლის რესურსების რაციონალური გამოყენება დღევანდელი და მომავალი თაობების ინტერესებისა და მდგრადი განვითარების პრინციპების გათვალისწინებით;

საშიში ქიმიური ნივთიერებების შეფასებაში მონაწილეობა, ადამიანის ჯანმრთელობასა და გარემოზე მათი მავნე ზემოქმედების თავიდან აცილება და მოსახლეობის ინფორმირება იმ საშიშროების შესახებ, რომელსაც იწვევენ საშიში ქიმიური ნივთიერებები;

თვითმყოფადი ბუნებრივი და კულტურული გარემოსა და მისი ცალკეული კომპონენტების, მათ შორის, მცენარეული საფარისა და ცხოველთა სამყაროს, ბიომრავალფეროვნების, ლანდშაფტის, ტყეში

არსებული კულტურისა და ბუნების ძეგლების, მცენარეთა იშვიათი და გადაშენების პირას მყოფი სახეობების მომავალი თაობებისათვის შენარჩუნება და დაცვა;

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე საშიში (სტიქიური) გეოლოგიური პროცესების შესწავლა, საშიში გეოლოგიური მოვლენების პროგნოზირება და საინფორმაციო-საცნობარო მონაცემთა ბაზის შექმნა.

4.1. გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სფეროს მართვა

მდგრადი გარემოს დაცვითი ღონისძიებების დაგეგმვა და განხორციელება; გარემოს ხარისხობრივი მაჩვენებლების მონიტორინგი; საშიში (სტიქიური) გეოლოგიური პროცესების შესწავლა, პროგნოზირება და საინფორმაციო-საცნობარო მონაცემთა ბაზის შექმნა; საზოგადოების ეკოლოგიური ცნობიერების ამაღლება, გარემოს დაცვის სფეროსთან დაკავშირებულ საკითხებზე სხვადასხვა ადგილობრივ და საერთაშორისო სამთავრობო და არასამთავრობო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობა.

4.2. გარემოსდაცვითი პროგრამა

ეკოლოგიური უსაფრთხოების სფეროს კონტროლი და ზედამხედველობა; გარემოს ინტერგრირებული მართვის ხელშეწყობა.

პროგრამა მოიცავს 2 ქვეპროგრამას, რომლებიც გამიზნულია ლოკალური გარემოსდაცვითი პრობლემების მოგვარებისათვის.

4.2.1. აჭარის სანაპირო ზოლის ჩამდინარე წყლებისა და ატმოსფერული ჰაერის აქტიურ დამაბინძურებელ კერებში გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის მოთხოვნების შესრულების მდგომარეობის მონიტორინგი

სანაპირო ზოლის დამაბინძურების წყაროებიდან ატმოსფერულ ჰაერისა და წყლებზე ფაქტობრივი ზემოქმედების მონიტორინგი.

ქვეპროგრამის ფარგლებში განხორციელდება ზღვის სანაპირო ზოლის ტერიტორიაზე ატმოსფერული ჰაერისა და წყლის დამაბინძურებელი ობიექტების მონიტორინგი, ჩამდინარე წყლისა და ატმოსფერული ჰაერის ხარისხობრივი მაჩვენებლების განსაზღვრა, მავნე ნივთიერებათა ჩაშვების მინიმიზაცია. მონიტორინგის განხორციელების შედეგად გამოვლენილ დარღვევებზე დროული რეაგირების მიზნით, შეგროვებული მასალების შესაბამის ორგანოებზე გადაცემა.

4.2.2. აჭარის სანაპირო ზოლის სარფი-ჩოლოქის მონაკვეთზე ზღვის წყლების ხარისხობრივი მაჩვენებლების მონიტორინგი

აჭარის სანაპირო ზოლის სარფი-ჩოლოქის მონაკვეთზე საბანაო წყლის ხარისხობრივი მაჩვენებლების მონიტორინგი.

ქვეპროგრამის ფარგლებში განხორციელდება ზღვის სანაპირო ზოლის მონიტორინგი, ზღვის წყლის ხარისხობრივი მაჩვენებლების ბაქტერიოლოგიური განსაზღვრა, მავნე ნივთიერებათა ჩაშვების მინიმიზაცია, მონიტორინგის განხორციელების შედეგად გამოვლენილ დარღვევებზე დროული რეაგირების მიზნით, შეგროვებული მასალების შესაბამის ორგანოებზე გადაცემა.

4.3. სატყეო სექტორის განვითარება

ტყის და ველური ბუნების დაცვა; ტყის აღდგენა/განახლება; გარემოს დაცვა.

რეგიონში მდგრადი ტყითსარგებლობის დანერგვა. ხე-ტყის მოპოვების პროცედურის გამარტივება, სოციალური ჭრებისათვის ტყეკაფების გამოყოფა და ტყის ფიზიკური დაცვის ღონისძიებების გატარება; ტყეების სანიტარიულ-ეკოლოგიური მდგომარეობის გაუმჯობესება.

4.3.1. სატყეო სექტორის მართვა და მომსახურება

რეგიონში მდგრადი ტყითსარგებლობის დანერგვა. ხე-ტყის მოპოვების პროცედურის გამარტივება, სოციალური ჭრებისათვის ტყეკაფების გამოყოფა და ტყის ფიზიკური დაცვის ღონისძიებების გამკაცრება; ტყეების სანიტარიულ-ეკოლოგიური მდგომარეობის გაუმჯობესება.

ტყეების მართვის სტრატეგიის შემუშავება; ტყის მავნებელ-დაავადებებთან ბრძოლის მიზნით სანიტარიულ-ეკოლოგიური მდგომარეობის შესწავლა-შეფასება, ტყეების გაჯანსაღების პროექტების განხორციელება; სუბალპური, მეჩხერი და დეგრადირებული ტყის უბნების აღდგენის ღონისძიებების დაგეგმვა-განხორციელება; სოციალური ჭრების ტყეკაფების გამოყოფა; მონიტორინგი ტყეების ფიზიკურ დაცვასა და პროექტების შესრულების მიმდინარეობაზე.

4.3.2. ტყის მოვლა-აღდგენა

დეგრადირებული სუბალპური ტყის მასივების აღდგენა; ტყის მდგრადობის შენარჩუნება; მავნებლით დაავადებული ტყის ფართობების შემცირება.

დეგრადირებული სუბალპური ტყის მასივების აღდგენა ითვალისწინებს 100 ჰა ფართობის შემოღობვას და ბუნებრივი განახლების ხელშეწყობას; მავნებელი მბეჭდავი ქერქიჭამიის და კენწეროს ქერქიჭამიის საწინააღმდეგო ღონისძიების ფარგლებში მოხდება 2000 ჰა ფართობზე 6000 ერთეული ფერომონის განთავსება.

4.3.3. ტყის ფონდის ინვენტარიზაცია (ტყეთმოწყობა)

ტყის რესურსების მართვის, გამოყენების და აღდგენის სფეროს ინფორმაციული უზრუნველყოფა;

ტყითსარგებლობის ეფექტური ორგანიზების მიზნით მონაცემთა ბაზის შექმნა; ტყის ფონდის დაცვის, განახლებისა და მავნებელ-დაავადებებთან ბრძოლის ღონისძიებების შემუშავება.

ქვეპროგრამის ფარგლებში განხორციელდება ტყის ფონდის ტერიტორიების ტოფოგრაფიული რუკების, ფოტოგრაფიული სქემების, გეგმების მომზადება; ტყის კორომების დამახასიათებელი ნიშან-თვისებების დადგენა (წარმოშობა, ჯიშების შედგენილობა, ფორმა, სიხშირე, ასაკი, ტყის ტიპი, ბონიტეტი) და სხვადასხვა კატეგორიებად დაყოფა; ბუნებრივი და ანთროპოგენური პროცესებით გამოწვეული ტყის ცვლილებების ტენდენციის შეფასება.

5. ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა

ტურიზმისა და კურორტების დეპარტამენტის 2015-2018 წლების სამუშაოვადიანი პრიორიტეტი ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობაა, რაც გულისხმობს ტურიზმისა და კურორტების სფეროში ეფექტური პოლიტიკის გატარებას და რეგიონის ტურიზმისა და კურორტების განვითარების ხელშეწყობას, რეგიონის ტურისტული შესაძლებლობების გამოვლენას, ტურისტული პროდუქტების გამრავალფეროვნებას და რეგიონის ცნობადობის გაზრდას საერთაშორისო და შიდა ბაზარზე, ურთიერთთანამშრომლობითა და ინოვაციური ინიციატივებით პარტნიორებისა და დაინტერესებული პირების დახმარებას ხარისხის სტანდარტის ამაღლებაში.

5.1. ტურიზმისა და კურორტების სფეროს მართვა და დარგის ეფექტიანი განვითარების ხელშეწყობა აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ადმინისტრაციულ ტერიტორიაზე ტურიზმისა და კურორტების სფეროში ერთიანი პოლიტიკის გატარება და დარგის საჭიროებებზე მორგებული გადაწყვეტილებების მიღება.

ქვეყანაში ტურიზმისა და კურორტების სფეროს ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის ფორმირებასა და განხორციელებაში მონაწილეობა;

ტურიზმისა და კურორტების სფეროებში განსახორციელებელი პროგრამების შესრულების კოორდინაცია და მართვა.

რეგიონში დარგის განვითარებასთან დაკავშირებული გადაწყვეტილებების მისაღებად საჭირო მონაცემების მოგროვება და ანალიზი.

დარგის განვითარებასთან დაკავშირებული ინფორმაციის ანალიზის საფუძველზე რეკომენდაციების მომზადება დარგობრივი პოლიტიკის შემუშავების ან მასში ცვლილებების შეტანისათვის.

ტურიზმის დეპარტამენტის ორგანიზაციული ეფექტიანობის ამაღლება.

5.1.1. ტურიზმისა და კურორტების დეპარტამენტის მართვა

ქვეყანაში ტურიზმისა და კურორტების სფეროს ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის ფორმირებასა და განხორციელებაში მონაწილეობა;

ტურიზმისა და კურორტების სფეროებში განსახორციელებელი პროგრამების შესრულების კოორდინაცია და მართვა.

5.1.2. დარგის საჭიროებებისა და განვითარების პოტენციალის კვლევა და სტატისტიკის წარმოება

რეგიონში დარგის განვითარებასთან დაკავშირებული გადაწყვეტილებების მისაღებად საჭირო მონაცემების მოგროვება და ანალიზი.

სამიზნე და კონკურენტი ბაზრების კვლევა;

ტურისტების კმაყოფილების დონისა და მოთხოვნების კვლევა;

სტატისტიკური ანალიზი.

5.1.3. კერძო და საჯარო სექტორთან თანამშრომლობით აჭარაში ტურიზმის მდგრადი განვითარების ხელშეწყობა

დარგის განვითარებასთან დაკავშირებული ინფორმაციის ანალიზის საფუძველზე რეკომენდაციების მომზადება დარგობრივი პოლიტიკის შემუშავების ან მასში ცვლილებების შეტანისათვის.

ტურიზმის დეპარტამენტის მრჩეველთა საბჭოს ინსტიტუციური და ფუნქციური გაძლიერება. ავტონომიის დონეზე ტურიზმის საკოორდინაციო მექანიზმის ჩამოყალიბება.

ჩატარებული კვლევების საფუძველზე დაინტერესებულ მხარეებთან აქტიური თანამშრომლობით ტურიზმის განვითარების მიმართულებების განსაზღვრა და მომსახურების გაუმჯობესების რეკომენდაციების მომზადება.

სსიპ – საქართველოს ტურიზმის ეროვნულ ადმინისტრაციასთან თანამშრომლობა ტურიზმის სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავებისა და განხორციელების მიზნით.

დარგის წარმომადგენლებთან აქტიური კოორდინაციითა და თანამშრომლობით დარგის განვითარების საკანონმდებლო ინიციატივების შემუშავება;

5.1.4. დეპარტამენტის ორგანიზაციული განვითარება

ტურიზმის დეპარტამენტის ორგანიზაციული ეფექტიანობის ამაღლება.

დეპარტამენტის თანამშრომელთათვის გადამზადების კურსების საშუალებით კვალიფიკაციის ამაღლება და დეპარტამენტის ეფექტური ფუნქციონირებისთვის საერთაშორისო ორგანიზაციებში

გაწევრიანება;
დეპარტამენტის თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლება.
ადამიანური რესურსების მართვის თანამედროვე სისტემის დანერგვა.
დეპარტამენტის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განახლება;
საინფორმაციო ტექნოლოგიების განვითარება;
საერთაშორისო ტურისტულ ორგანიზაციებში გაწევრიანება;
საერთაშორისო დონორ ორგანიზაციებთან ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობი პროექტების დაგეგმვა-განხორციელება;
დეპარტამენტის პოზიტიური იმიჯის დამკვიდრება.

5.2. აჭარის ტურისტული მარკეტინგი ადგილობრივ და საერთაშორისო ბაზარზე რეგიონის, როგორც ტურისტული დანიშნულების ადგილის ცნობადობის ამაღლება რეგიონის ტურისტული პოტენციალის პოპულარიზაცია ქვეყნის შიდა და საერთაშორისო ბაზარზე; პირდაპირი სარეკლამო კამპანიების წარმოება მიზნობრივ ბაზრებზე;
საერთაშორისო ბაზრობა-გამოფენებში მონაწილეობა;
სარეკლამო-საინფორმაციო პროდუქციის მომზადება და გავრცელება;
სარეკლამო-საინფორმაციო ტურების ორგანიზება;
ონლაინ-მარკეტინგული ღონისძიებების განხორციელება;

5.2.1. რეგიონის, როგორც ტურისტული დანიშნულების ადგილის მარკეტინგი საერთაშორისო ბაზარზე სამიზნე ქვეყნებში რეგიონის, როგორც ტურისტული დანიშნულების ადგილის მარკეტინგი და რეკლამირება.
მიზნობრივ ბაზარზე პირდაპირი სარეკლამო კამპანიების წარმოება;
საერთაშორისო ბაზრობა-გამოფენებში მონაწილეობა და სარეკლამო-საინფორმაციო პროდუქციის გავრცელება;
სარეკლამო-საინფორმაციო ტურების ორგანიზება; საერთაშორისო ტურისტულ გამოფენებში, კონფერენციებში და სემინარებში მონაწილეობა რეგიონის პოპულარიზაციის მიზნით.

5.2.2. რეგიონის ტურისტული პოტენციალის რეკლამირება ქვეყნის შიგნით შიდა მომხმარებლებზე გათვლილი მარკეტინგული და სარეკლამო კამპანიის წარმართვა.
სარეკლამო კამპანიების წარმოება, სარეკლამო-საინფორმაციო პროდუქციის მომზადება და გავრცელება და ბაზრობა-გამოფენებში მონაწილეობა ქვეყნის შიგნით;
სარეკლამო-საინფორმაციო ტურების ორგანიზება; სოციალური მედია-ინსტრუმენტების და საინფორმაციო ტექნოლოგიების გამოყენებით რეგიონის ონლაინმარკეტინგი.

5.3. ტურისტული პროდუქტებისა და სერვისების განვითარება რეგიონის ტურისტული პროდუქტების განვითარება და მომსახურების ხარისხის ამაღლება.
პროგრამის ფარგლებში მოხდება: რეგიონში არსებული ტურისტული პროდუქტების განვითარება და ახალი პროდუქტების შექმნა.
ტურიზმის დარგში დასაქმებულთა კვალიფიკაციის განვითარება და ტურიზმის შესახებ საზოგადოებრივი ცნობიერების ამაღლება.
ტურისტული მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესება.

5.3.1. სრულყოფილი ინფორმაციითა და ხარისხიანი მომსახურებით ტურისტების უზრუნველყოფა.
ტურისტული პროდუქტების და სერვისების შესახებ ინფორმირებულობის გაზრდა.
სრულყოფილი ინფორმაციითა და ხარისხიანი მომსახურებით ტურისტების უზრუნველყოფა.
ტურისტულ საინფორმაციო ცენტრებში თანამედროვე საინფორმაციო ტექნოლოგიების გამოყენება.
ბათუმის ტურისტული სააგენტოს მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესება.
ტურისტული ცხელი ხაზის დანერგვა.
კომერციული სარეკლამო-საინფორმაციო მასალების დამზადება და გავრცელება.
ახალი და არსებული ტურისტული მარშრუტების/პროდუქტების დამუშავება, შემდგომში მათი რეალიზაციისა და, ასევე კერძო სექტორისთვის მიწოდების მიზნით.
საერთაშორისო და ადგილობრივ გამოფენა/ბაზრობებში მონაწილეობის მიღება ტურისტული პროდუქტების პოპულარიზაციის მიზნით/ ახალი უცხოური კომპანიების შემოყვანა.

5.3.2. ადამიანური რესურსების განვითარება და ტურიზმის სფეროში ცნობიერების ამაღლება ტურიზმის დარგში დასაქმებულთა კვალიფიკაციის განვითარება და ტურიზმის შესახებ საზოგადოებრივი ცნობიერების ამაღლება.
რეგიონის ტურიზმის დარგის წარმომადგენლებთან მჭიდრო თანამშრომლობით დარგში დასაქმებულთა კვალიფიკაციისა და უნარ-ჩვევების მხრივ არსებული საჭიროებების იდენტიფიცირება, ღონისძიებების დაგეგმვა და განხორციელება;
სატელევიზიო არხებით რეგიონის ტურისტული პროდუქტებისა და ზოგადად ტურიზმის შესახებ ცნობიერების ამაღლება.

ყოველკვარტალური საინფორმაციო გამოცემის დანერგვა ტურიზმის სფეროში სიახლეების, სტანდარტებისა და შეფასების კრიტერიუმების შესახებ ტურიზმის სფეროს წარმომადგენლებისათვის (სასტუმროები, რესტორნები, სააგენტოები, სოფლად ტურიზმის ობიექტების მფლობელები).

5.3.3. ტურიზმის დარგში მომსახურების საუკეთესო პრაქტიკის დამკვიდრების ხელშეწყობა

ტურისტული მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესება.

ტურიზმისა და კურორტების დეპარტამენტის მრჩეველთა საბჭოსთან და რეგიონის ტურიზმის დარგის წარმომადგენლებთან თანამშრომლობით ტურისტული დანიშნულების ობიექტების მომსახურების ხარისხის შეფასების კრიტერიუმების განსაზღვრა.

ტურიზმის დეპარტამენტის ხარისხის ნიშნის შექმნა (ვიზუალი);

მომსახურების ხარისხის შეფასების კრიტერიუმების შესახებ შესაბამისი საინფორმაციო მასალის მომზადება/ გავრცელება.

კვლევის შედეგების გათვალისწინებით და დეპარტამენტის მრჩეველთა საბჭოს რეკომენდაციით ტურიზმისა და კურორტების დეპარტამენტის ხარისხის ნიშნის („რეკომენდებულია ტურიზმისა და კურორტების დეპარტამენტის მიერ“) მინიჭება ტურისტული დანიშნულების ობიექტებისთვის.

მომსახურების ხარისხის რეგულარული მონიტორინგი და შეფასება.

5.3.4. ტურისტული პროდუქტების განვითარება და დივერსიფიკაცია

არსებული ტურისტული პროდუქტების განვითარება და ახალი პროდუქტების შექმნა.

ქვეპროგრამა მოიცავს არსებულის ტურისტული პროდუქტების განვითარებას და ახლის ეკო და სოფლად ტურისტული პროდუქტების შექმნას, ამ მიზნით სხვადასხვა სეზონური ღონისძიებების (კონფერენციების, ფესტივალების, გამოფენების, სემინარების) ორგანიზებას აჭარაში, ახალი ტურისტული მარშრუტების მარკირებას და მათი ინფრასტრუქტურის განვითარების ხელშეწყობას, ტურისტული ობიექტების ბაზის შექმნას და მუდმივ განახლებას.

5.4. რეკრეაციული ადგილების მოვლა-შენახვა მოსახლეობისა და დამსვენებელთა გაჯანსაღების, დასვენების ეფექტური პირობების უზრუნველყოფისათვის საკურორტო ინფრასტრუქტურის შემდგომი გაფართოვება.

დასვენებისა და ტურიზმის თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისი პირობების შექმნა.

საკურორტო ინფრასტრუქტურის შემდგომი გაფართოვება; საკურორტო ფაქტორთა დაცვა გაჭუჭყიანებისა და ეკოლოგიური წონასწორობის დარღვევისაგან; სანიტარიული ნორმების დაცვა.

5.5. მცირე და საშუალო ტურისტული ბიზნესის ხელშეწყობის პროგრამა

აჭარის რეგიონში მცირე და საშუალო ტურისტული ობიექტების ინფრასტრუქტურის მოწესრიგებისა და ტურისტული მომსახურების გაუმჯობესების მიზნით შერჩეული ბანკის მიერ სესხების გაცემა.

შერჩეული კომერციული ბანკი საკრედიტო რისკების გათვალისწინებით მოახდენს ტურისტული ბიზნესით დაკავებული მცირე და საშუალო ბიზნესსუბიექტების დაფინანსებას. ტურისტულ ბიზნესად ჩაითვლება საქმიანობა, რომელიც უკავშირდება აჭარის არ ადმინისტრაციულ საზღვრებში საზოგადოებრივი კვების ობიექტის (კაფე, რესტორანი, ბისტრო, ბარი, სასადილო და სხვა), სასტუმროს (არაუმეტეს 50-ნომრიანი, მ.შ. საოჯახო ტიპის), გასართობი ობიექტის (ღამის კლუბი, დისკოთეკა, საბილიარდო, ბუნგალო და სხვა) მოწყობას (მშენებლობა, რეკონსტრუქცია, რემონტი) და სხვა ტურისტული საქმიანობას. საკრედიტო რესურსი განისაზღვრება 6 მლნ. ლარის ოდენობით, წლიური საპროცენტო განაკვეთი შეადგენს 15%-ს. სესხის მაქსიმალური ოდენობა განისაზღვრა 200 000 ლარით და სესხი გაიცემა არაუმეტეს 7 წლის ვადით. ბიზნესსუბიექტი პირველი სამი წლის განმავლობაში გადაიხდის დადგენილი სესხის საპროცენტო განაკვეთის 3%-ს, ხოლო სხვაობა სუბიექტის მიერ ასანაზღაურებელ და დადგენილ საპროცენტო განაკვეთებს შორის – 12 % სამი წლის განმავლობაში ანაზღაურდება აჭარის არ ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროს მიერ ბანკის მიერ წარმოდგენილი მოთხოვნის საფუძველზე.

6. საგზაო და სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის, ისევე როგორც საქართველოს მთავრობის ეკონომიკური განვითარების ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს პრიორიტეტს წარმოადგენს საავტომობილო გზების რეაბილიტაცია. 2005 წლიდან დღემდე ჩვენს რეგიონში აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის დადგენილებით განსაზღვრული საავტომობილო გზების ნუსხიდან არაერთ საავტომობილო გზას და არხს ჩაუტარდა რეაბილიტაცია, თუმცა ჯერ კიდევ არსებობს ბევრი საავტომობილო გზა და სამელიორაციო სისტემა, რომელიც საჭიროებს აუცილებელ სარეაბილიტაციო ღონისძიებებს. შესაბამისად საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების მოთხოვნებისა და მოსახლეობის ინტერესების გათვალისწინებით საჭიროა გზების კეთილმოწყობა, საგზაო და სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება, საავტომობილო გზების გამტარუნარიანობის გაზრდა, მოძრაობის ორგანიზაციის გაუმჯობესება, რაც საზოგადოებისათვის ეკონომიკური აქტივობების გაზრდისა და მოსახლეობის კეთილდღეობის წინაპირობაა.

6.1. საავტომობილო გზებისა და სამელიორაციო სისტემების მართვა

საავტომობილო გზების და სამელიორაციო სისტემების ფუნქციონირების ორგანიზება, მართვა, ტექნიკური ზედამხედველობა და კონტროლი.

6.2 საგზაო და სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა, რეაბილიტაცია და მოვლა-შენახვა ადგილობრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზების, საგზაო კომუნიკაციების და სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია, მოვლა-შენახვა, მოდერნიზაცია და განვითარება.

ადგილობრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზებისა და საგზაო კომუნიკაციების რეაბილიტაცია-განვითარება და სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა, რეაბილიტაცია და მოვლა-შენახვა, სამელიორაციო სისტემების მდგომარეობის შენარჩუნება და ახალი/მეორე მნიშვნელობის და შიდაქსელური არხების რეაბილიტაცია. ხიდებისა და სხვა ხელოვნური ნაგებობების მშენებლობა-რეაბილიტაცია, ადმინისტრაციულ და საკურორტო ცენტრებთან, ისტორიულ და კულტურულ ძეგლებთან მისასვლელი გზების შეკეთება-რეაბილიტაცია, მოდერნიზაცია და განვითარება.

7. ზოგადი, პროფესიული და უმაღლესი განათლების ხელშეწყობა

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო დებულების, დასახული პრიორიტეტის და თავისი კომპეტენციის ფარგლებში ახორციელებს: აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ადმინისტრაციულ ტერიტორიაზე არსებული საჯარო სკოლების და საპანსიონო მომსახურეობის სკოლების რეაბილიტაციას და ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესებას, ზოგადი, პროფესიული და უმაღლესი განათლების ხელშეწყობის მიზნით ატარებს კონკურსებსა და ოლიმპიადებს, მონაწილეობს ეროვნული სასწავლო გეგმის დანერგვაში, აფინანსებს სტუდენტებს, ხელს უწყობს ახალ მოთხოვნებზე ორიენტირებული პროფესიული განათლების ფორმირებას, სახელოვნებო განათლებას, სპორტული ინფრასტრუქტურის განვითარებას. ახორციელებს კულტურულ და სპორტულ ღონისძიებებს, რაც მიზნად ისახავს რეგიონში კულტურული და ჯანსაღი ცხოვრების ხელშეწყობას და გაუმჯობესებას.

7.1. განათლების მართვა, კულტურისა და სპორტის სფეროს პოლიტიკის შემუშავება და მართვა

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ადმინისტრაციულ ტერიტორიაზე განათლების, კულტურისა და სპორტის სფეროში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის გატარება მიზნად ისახავს გამოავლინოს განათლების, კულტურისა და სპორტის სფეროებში პრობლემები და ნაკლოვანებები. პრობლემის აღმოსაფხვრელად დასახოს პრიორიტეტები და განახორციელოს ის ღონისძიებები, რომლებიც დაეხმარება და ხელს შეუწყობს მათ განვითარებას და პოპულარიზაციას.

7.2. განათლების ხელშეწყობა და ხარისხის გაუმჯობესება

განათლების, კულტურისა და სპორტის სფეროში საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს, საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის სამინისტროსა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელებაში ხელშეწყობა.

კანონმდებლობით მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში კონტროლი საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ დამტკიცებული ეროვნული სასწავლო გეგმების, სტანდარტების და სპეციალური საგანმანათლებლო პროგრამების შესრულებას მის სამოქმედო ტერიტორიაზე არსებულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში;

საინფორმაციო ბანკის შექმნა სამოქმედო ტერიტორიაზე არსებულ ზოგადსაგანმანათლებლო, პროფესიულ-საგანმანათლებლო, სკოლისგარეშე სახელოვნებო და სასპორტო დაწესებულებების მატერიალურ-ტექნიკური, ადამიანური და ფინანსური რესურსების შესახებ;

7.3. საგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და ინვენტარით აღჭურვა საგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის კეთილმოწყობა ხელს შეუწყობს სამუშაო და სასწავლო პირობების გაუმჯობესებას, უსაფრთხო და კომფორტული გარემოს შექმნას ზოგადი განათლების მიღებისათვის და სასწავლო-აღმზრდელობითი პროცესის ხარისხის ამაღლებას.

განათლების სისტემაში მიმდინარე რეფორმების ერთ-ერთ ძირითად პრიორიტეტს წარმოადგენს ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და ინვენტარით აღჭურვა, რაც დღემდე ეტაპობრივად ხორციელდება.

7.3.1. საჯარო სკოლების ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება

საჯარო სკოლებში სამუშაო და სასწავლო პირობების გაუმჯობესება და მოსწავლეებისათვის უსაფრთხო და კომფორტული გარემოს შექმნა.

ექვსი საჯარო სკოლის მშენებლობა, ერთი საჯარო სკოლის შენობის შესყიდვა და ცამეტი საჯარო სკოლის რეაბილიტაცია, შვიდი საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის შესყიდვა.

7.3.2. აჭარის ადმინისტრაციულ ტერიტორიაზე არსებული საჯარო სკოლების საპანსიონო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და ინვენტარით აღჭურვა.

„ზოგადი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონის 62-ე მუხლის თანახმად, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო უზრუნველყოფს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე არსებულ პანსიონური მომსახურების მქონე საჯარო

სკოლებში საადმინისტრაციო მომსახურების, საცხოვრებელი პირობების, მკურნალობისა და კვების ხარჯების დაფინანსებას. აჭარაში ოთხი საჯარო სკოლაა, სადაც მოსწავლეებს სთავაზობენ საპანსიონო მომსახურებას, აქედან სსიპ – ქობულეთის მუნიციპალიტეტის ჩაისუბნის №2 საჯარო სკოლის პანსიონის ინფრასტრუქტურა კვლავაც სავალალო მდგომარეობაშია და საჭიროებს გადაუდებელ რეაბილიტაციას და შესაბამისი ინვენტარით აღჭურვას. ქვეპროგრამის ფარგლებში, ასევე დასრულდება და ინვენტარით აღიჭურვება სსიპ დაბა შუახევის საჯარო სკოლის საპანსიონო კორპუსი. აჭარის ადმინისტრაციულ ტერიტორიაზე არსებული საჯარო სკოლების საპანსიონო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და ინვენტარით აღჭურვა.

7.3.3. საჯარო სკოლების ინვენტარითა და ლაბორატორიებით აღჭურვა

„საგანმანათლებლო დაწესებულებების ავტორიზაციის დებულებისა და საფასურის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2010 წლის 1 ოქტომბრის №99/ნ ბრძანებით დამტკიცებული დებულების მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის „ა.ბ. და ა.დ“ ქვეპუნქტის თანახმად, ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულების ავტორიზაციის სტანდარტის დასაკმაყოფილებლად ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებას უნდა ჰქონდეს სათანადო ინვენტარითა და ლაბორატორია/ლაბორატორიებით აღჭურვილი საკლასო ოთახები, კერძოდ მოსწავლეთა ინდივიდუალურ საჭიროებებს მორგებული მერხებით, სასკოლო დაფებითა და სხვა აუცილებელი მატერიალური საშუალებებით. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ადმინისტრაციულ ტერიტორიაზე არსებული საჯარო სკოლების ინვენტარითა და ლაბორატორიებით უზრუნველყოფის ქვეპროგრამის ფარგლებში საჯარო სკოლები აღიჭურვებიან უახლესი და თანამედროვე ინდივიდუალური მერხებითა და სკამებით მოსწავლეთა ასაკობრივი და ფიზიკური თავისებურებების გათვალისწინებით; სასკოლო დაფებით, საკლასო კარადებითა და მასწავლებლის კუთხით; თანამედროვე და მასწავლებლების საჭიროებებზე მორგებული სამასწავლებლო ოთახით., ასევე, საჯარო სკოლები აღიჭურვება ქიმიის, ბიოლოგიისა და ფიზიკის ლაბორატორიებით. სკოლებში ახალი სასკოლო ინვენტარი იქნება ეკოლოგიურად სუფთა და დააკმაყოფილებს სანიტარიულ-ჰიგიენურ მოთხოვნებს. მოსწავლეთა ასაკობრივი და ფიზიკური თავისებურებების გათვალისწინებით შერჩეული ინვენტარით სკოლების აღჭურვა გააუმჯობესებს მოსწავლეთა ჯანმრთელობის მდგომარეობას, შეამცირებს მათი სკოლიოზისა თუ სხვა დაავადებების რისკს, ხოლო ლაბორატორიებით უზრუნველყოფა მოსწავლეებისათვის უფრო ხარისხიანსა და საინტერესოს გახდის საგაკვეთილო პროცესს. შვიდი საჯარო სკოლა აღიჭურვება ინვენტარით.

7.3.4. სპორტის განვითარების ხელშეწყობა სკოლებში

საჯარო სკოლების სპორტული დარბაზების კეთილმოწყობა ხელს შეუწყობს სამუშაო და სასწავლო პირობების გაუმჯობესებას და სასწავლო-ადმინისტრაციული პროცესის ხარისხის ამაღლებას, ჯანსაღი და სპორტული ცხოვრების წესის დამკვიდრებასა და სხვადასხვა სპორტული სახეობების პოპულარიზაციას მოსწავლეთა შორის.

2015 წელს კეთილმოწყობა არანაკლებ 7 (შვიდი) აჭარის ადმინისტრაციულ ტერიტორიაზე არსებული საჯარო სკოლის სპორტული დარბაზი., ასევე განხორციელდება 5 ერთეული სპორტული დარბაზის საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის შექმნა.

7.4. განათლების ხელმისაწვდომობის გაზრდა

განათლების ხელმისაწვდომობის გაზრდა, სწავლის ხარისხის ამაღლება და განათლების სისტემაში მიმდინარე რეფორმების ხელშეწყობა.

პროგრამის ფარგლებში აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მუნიციპალიტეტების (ქედა, შუახევი, ხულო) საჯარო სკოლებისათვის კონკურსის წესით შეირჩევა და დასაქმდება 30 მასწავლებელი.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ადმინისტრაციულ ტერიტორიაზე არსებული 25 საჯარო სკოლის ბიბლიოთეკა შეივსება წიგნადი ფონდით და გაიზრდება მხატვრული და სხვადასხვა ლიტერატურის ხელმისაწვდომობა.

სწავლის დაფინანსებას მოიპოვებენ სტუდენტები მაღალმთიანი აჭარიდან, ობოლი, მრვალაშვილიანი და სოციალურად დაუცველი ოჯახებიდან.

კონკურსის წესით დაფინანსდება საშუალოდ 8 სტუდენტი, 8 ბენეფიციარი და ჩატარდება საშუალოდ 11 ღონისძიება;

18-დან 32 წლამდე ასაკის საქართველოს 9 მოქალაქე სტაჟირებას გაივლის ევროპის რომელიმე ქვეყანაში და აჭარის რეგიონში მიღებული იქნება არაუმეტეს 1 უცხოელი სტაჟიორი;

7.4.1. ვასწავლოთ მომავალი წარმატებისთვის

მაღალმთიანი მუნიციპალიტეტების (ქედა, შუახევი, ხულო) საჯარო სკოლებში მასწავლებელთა დეფიციტის აღმოფხვრა და განათლების ხელმისაწვდომობის გაზრდა.

7.4.2. საჯარო სკოლების ბიბლიოთეკების განვითარება

განათლების სისტემაში მიმდინარე რეფორმის ხელშეწყობა და საჯარო სკოლების წიგნადი ფონდით უზრუნველყოფა.

7.4.3. სტუდენტთა დახმარება

უმაღლესი განათლების ხელმისაწვდომობის გაზრდა. სხვადასხვა კატეგორიის სტუდენტთა სწავლის დაფინანსება.

7.4.4. უმაღლესი განათლების ხელშეწყობა

საგანმანათლებლო და სამეცნიერო ღონისძიებებში მონაწილეობა/ღონისძიებების ორგანიზება ხელმისაწვდომია.

7.4.5. უცხოეთში სტაჟირება

უცხოეთში სტაჟირების ქვეპროგრამის მიზანია კვალიფიციური, კონკურენტუნარიანი, საერთაშორისო მოთხოვნების შესაბამისად ახალგაზრდების მომზადება. უცხოეთში სტაჟირების ქვეპროგრამის განხორციელების შედეგად საქართველოს დაუბრუნდებიან კვალიფიციური, კონკურენტუნარიანი, საერთაშორისო მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული სპეციალისტები, რომლებიც თავიანთ წვლილს შეიტანენ რეგიონის ადმინისტრაციულ, კულტურულ-საგანმანათლებლო და მომსახურების სფეროს მუშაობის დონის ამაღლების საქმეში.

7.5. განათლების ხარისხის გაუმჯობესება

განათლების ხარისხის ამაღლება. მოსწავლეთა სწავლის მოტივაციის გაზრდა.

ქვეპროგრამები ხელს შეუწყობს სასკოლო ცხოვრების გამრავალფეროვნებას, მოსწავლეების ჩართულობას სხვადასხვა სასკოლო აქტივობებში და სასწავლო გარემოს გაუმჯობესებას.

7.5.1. სასკოლო კლუბების ხელშეწყობა

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ადმინისტრაციულ ტერიტორიაზე არსებულ ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში სასკოლო კლუბების განვითარების ხელშეწყობა.

7.5.2. კონკურსები და ოლიმპიადები

მოსწავლეთა სწავლის მოტივაციის ამაღლება

7.6. გაძლიერებული (ინგლისური ენა, ფიზიკა-მათემატიკა) და ინკლუზიური სწავლება

სკოლაში უცხო ენების (განსაკუთრებით ინგლისური ენის) გაძლიერებული, ინტენსიური შესწავლა თანამედროვე, საერთაშორისო დონეზე აპრობირებული მეთოდებით;

ფიზიკური, ინტელექტუალური, სოციალური, ემოციური, ლინგვისტური თუ სხვა მდგომარეობის გამო სწავლასთან დაკავშირებული სირთულეების მქონე მოსწავლეებისთვის სირთულეების დასაძლევად და მაღალი ხარისხის განათლების მისაღებად შესაბამისი პირობების შექმნა.

7.7. უწყვეტი განათლება

უცხო ენებისა და კომპიუტერული უნარ-ჩვევების შესწავლა. მასწავლებელთა გადამზადება. სასწავლო მეთოდოლოგიების გაუმჯობესება და ინგლისური ენის პედაგოგთა პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა.

7.8. საჯარო სკოლების განვითარების ხელშეწყობა, რომლებიც ახორციელებენ საპანსიონო მომსახურებას

საჯარო სკოლები, რომლებიც ახორციელებენ საპანსიონო მომსახურებას, ბავშვების საცხოვრებელი მატერიალური ბაზის კეთილმოწყობა და სასწავლო გარემოს სტანდარტებთან მისადაგება; ხარისხიანი ზოგადი განათლების მიღების უზრუნველყოფა; ყველა მოსწავლეს, მიუხედავად სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობისა, უფლება აქვს მიიღოს ხარისხიანი განათლება კომფორტულ და ესთეტიურ პირობებში, რაც მოსწავლეს მისცემს ეკონომიკური, სოციალური და კულტურული უფლებების რეალიზაციის საშუალებას.

7.9. სახელოვნებო განათლების ხელშეწყობა

სკოლისგარეშე სახელოვნებო სკოლების ხელშეწყობა;

სახელოვნებო განათლების ხარისხის ამაღლება და კულტურისა და ხელოვნების სფეროს კვალიფიციური სპეციალისტებით უზრუნველყოფა;

სახელოვნებო სკოლების ინფრასტრუქტურისა და მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესება და ინსტიტუციური განვითარების გეგმის შემუშავება;

საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავების და ამოქმედების ხელშეწყობა;

სახელოვნებო საგანმანათლებლო სკოლის მოსწავლეების მხარდაჭერა სხვადასხვა საერთაშორისო კონკურსებსა და ღონისძიებებში მონაწილეობის გზით.

7.10. სკოლისგარეშე სასპორტო საგანმანათლებლო დაწესებულებების ხელშეწყობა

ბავშვთა და მოზარდთა მაქსიმალური რაოდენობის ჩართვა სპორტულ-გამაჯანსაღებელ სექციებში, მათი მეთოდური აღზრდა და დაოსტატება. ცხოვრების ჯანსაღი წესის პროპაგანდა და მისი დამკვიდრება მოზარდ თაობაში, მასობრივი სპორტის განვითარება.

7.11. უმაღლესი განათლებისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე არსებული სახელმწიფო უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების სამეცნიერო კვლევითი საქმიანობის, მატერიალური-ტექნიკური

ბაზის გაუმჯობესება და ხელოვნების უმაღლესი სასწავლებლის საქმიანობის ხელშეწყობა.

8 კულტურის განვითარება, ხელშეწყობა და პოპულარიზაცია

კულტურული ცხოვრების განვითარება და მოსახლეობის უზრუნველყოფა სხვადასხვა კულტურული აქტივობებით მნიშვნელოვანია საზოგადოების განვითარების და ცნობიერების ამაღლებისათვის, რაც თავის მხრივ განაპირობებს ძლიერი და განათლებული საზოგადოების ჩამოყალიბებას. საქართველოს კონსტიტუციის თანახმად, „სახელმწიფო ხელს უწყობს კულტურის განვითარებას, კულტურულ ცხოვრებაში მოქალაქეთა შეუზღუდავ მონაწილეობას, კულტურული თვითმყოფლობის გამოვლენასა და გამდიდრებას, ეროვნულ და ზოგადსაკაცობრიო ღირებულებათა აღიარებას და საერთაშორისო კულტურულ ურთიერთობათა გაღრმავებას“. საქართველოს კანონი „კულტურის შესახებ“ აკისრებს სახელმწიფოს ყოველმხრივ ხელი შეუწყოს კულტურის განვითარებას, კულტურულ ცხოვრებაში მოქალაქეთა შეუზღუდავ მონაწილეობას, კულტურის მონაპოვართა ხელმისაწვდომობას, ეროვნულ და ზოგადსაკაცობრიო ღირებულებათა საყოველთაო აღიარებას, საერთაშორისო კულტურულ ურთიერთობათა გაღრმავებასა და გაფართოებას, შემოქმედებით ინტეგრაციას.

აჭარის რეგიონი გამოირჩევა კულტურული რესურსების, ფესტივალებისა და სხვა კულტურული აქტივობების მრავალფეროვნებით, კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებისა და ფოლკლორის უნიკალური ნიმუშებით. სამინისტრო, თავისი კომპეტენციის ფარგლებში, უფლებამოსილია ხელი შეუწყოს რეგიონში ერთიანი კულტურის პოლიტიკის გატარებას, კულტურის განვითარებასა და პოპულარიზაციას, უნიკალური კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების, ფოლკლორის დაცვა-შენარჩუნებას და კულტურული ტურიზმის განვითარებას.

8.1. საშემსრულებლო ხელოვნების ხელშეწყობა

აჭარაში საშემსრულებლო ხელოვნების განვითარების ხელშეწყობა, საშემსრულებლო ხელოვნების დაწესებულებებში შემოქმედებითი პროცესების გაუმჯობესება და საშემსრულებლო ხელოვნების წარმომადგენელთა პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა.

8.2. აჭარაში კინოხელოვნების განვითარების ხელშეწყობა

რეგიონში კინოხელოვნების განვითარება, კინოწარმოებისა და კინოგანათლების ხელშეწყობა; რეგიონის პოპულარიზაციის ხელშეწყობა, სტუდენტების, კინოპროფესიონალების და სხვა მომიჯნავე პროფესიის წარმომადგენლების გადამზადებისა და დასაქმების ხელშეწყობა, რეგიონში კულტურული ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა.

8.3. ფოლკლორის ხელშეწყობა

ქართული ფოლკლორის შენარჩუნება და პოპულარიზაცია; ტრადიციული ხელოვნების, ქართული ხალხური სიმღერისა და ცეკვის წარმოჩენა და პოპულარიზაცია ახალგაზრდა თაობაში; ნიჭიერი შემსრულებლების გამოვლენა და მონაწილეთა შორის შემოქმედებით სიახლეთა გაზიარება. ფოლკლორული გაერთიანებების სასცენო კოსტუმებითა და აქსესუარებით უზრუნველყოფა.

8.4. კულტურული ცხოვრების გააქტიურება და პოპულარიზაცია

აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში კულტურის და ხელოვნების სფეროს ხელმისაწვდომობის გაზრდა, რეგიონში კულტურული აქტივობების, ფესტივალების და კულტურული ღონისძიებების განხორციელების ხელშეწყობა, ხელოვანთა შემოქმედებითი ზრდის ხელშეწყობა.

აჭარის მუნიციპალიტეტებში კულტურული ცხოვრების გააქტიურება და მოსახლეობის უზრუნველყოფა სხვადასხვა კულტურული აქტივობებით.

8.5. კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა, განვითარება და პოპულარიზაცია

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე არსებული ადგილობრივი მნიშვნელობის კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლთა და სსიპ – კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის სააგენტოს დაქვემდებარებული მუზეუმების მდგომარეობის გაუმჯობესების, რეგულარული მოვლა-პატრონობისა და მართვის მექანიზმების ჩამოყალიბება, არქეოლოგიური ექსპედიციების მოწყობა.

8.6. მუზეუმებისა და გალერეების განვითარება

სამეცნიერო-კვლევითი, საექსპოზიციო და საგანმანათლებლო საქმიანობის წარმართვა თანამედროვე მოთხოვნილებათა შესაბამისად;

მუზეუმებში ფართო საზოგადოების მოზიდვის ხელშეწყობა;

გამოჩენილ ადამიანებთან შეხვედრა, სემინარებისა და ლექციების მოწყობა.

8.7. სასცენო და სამუსიკო ხელოვნების ხელშეწყობა

სასცენო და სამუსიკო ხელოვნების ხელშეწყობის მიზნით აჭარის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო უზრუნველყოფს სასცენო, სამუსიკო და თეატრალური ხელოვნების სფეროში პოლიტიკის განხორციელებას, განვითარების ხელშეწყობასა და პოპულარიზაციას., ასევე სასცენო და სამუსიკო დაწესებულებების განვითარებას;

აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში მოქმედი სასცენო და სამუსიკო დაწესებულებების გასტროლებს,

უცხოური დასების აჭარაში მიღებას და სხვა შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელებას.

8.8. პროფესიულ-შემოქმედებითი საქმიანობის მხარდაჭერა

კულტურის სფეროში არასამთავრობო სექტორის განვითარების ხელშეწყობა.

ქართული მწერლობის, სალიტერატურო საქმიანობის, სახვითი, გამოყენებითი და თეატრალური ხელოვნების განვითარების ხელშეწყობა, ასევე შემოქმედებითი პროცესების გააქტიურება.

8.9. საგამომცემლო საქმიანობის ხელშეწყობა

გაზეთების ბეჭდვა-გავრცელების ხელშეწყობა.

9. სპორტის განვითარების ხელშეწყობა, პოპულარიზაცია და ახალგაზრდობის საქმეთა სფეროს ხელშეწყობა

აჭარის ადმინისტრაციულ ტერიტორიაზე სპორტისა და ახალგაზრდობის კომპეტენციის ფარგლებში ხორციელდება რეგიონში ჯანსაღი ცხოვრების წესის დანერგვა, კულტურულ-შემოქმედებით და შემეცნებით საქმიანობაში ახალგაზრდობის ჩართულობა, რაც ხელს უწყობს მომავალი თაობის ინტელექტუალური პოტენციალის ზრდას, მათი სულიერი და პატრიოტული სულისკვეთების ამაღლებას.

სპორტის განვითარება რეგიონში ნიშნავს, რომ სპორტში ჩართულ ახალგაზრდებს უჩნდებათ კონკრეტული სპორტის სახეობის მიმართ ინტერესი, რაც ახალგაზრდობის ფიზიკურ ჯანმრთელობის სრულყოფას, მათ პოპულარიზაციას როგორც საერთაშორისო, ასევე ადგილობრივ დონეზე უწყობს ხელს. სპორტისა და ახალგაზრდობის სფერო ერთმანეთს ავსებს, სწორედ აქედან გამომდინარე ახალგაზრდობის მხარდაჭერა მნიშვნელოვანია რეგიონის განვითარების სამომავლო ხედვაში.

ქ. ბათუმში, 2018 წელს მსოფლიო საჭადრაკო ოლიმპიადის მაღალ დონეზე გამართვისათვის წინასწარი მოსამზადებელი სამუშაოების ჩატარება.

9.1. სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სფეროს მართვა

სპორტის განვითარების ხელშეწყობა, პოპულარიზაცია და ახალგაზრდობის საქმეთა სფეროს ხელშეწყობა.

9.2. სპორტის ხელშეწყობა

ცხოვრების ჯანსაღი წესის დამკვიდრება, სპორტული მიღწევების გაუმჯობესება და ეროვნულ და საერთაშორისო ასპარეზზე წარმატებული გამოსვლა.

9.3. ახალგაზრდულ საქმეთა სფეროს ხელშეწყობა

კულტურულ-შემოქმედებითი, შემეცნებითი და გასართობი ღონისძიებების მოწყობა, რეგიონის ახალგაზრდობის ჩართვა სხვადასხვა აქტივობებში, ცხოვრების ჯანსაღი წესის პროპაგანდა, ახალგაზრდობის ცოდნისა და უნარების გაღრმავება სხვადასხვა მიმართულებით.

9.4. 2018 წლის მსოფლიო საჭადრაკო ოლიმპიადის მხარდაჭერა

საქართველოში, აჭარაში მსოფლიო დონის შეჯიბრებების გამართვა;

მომავალი თაობებისათვის ახალი შესაძლებლობების მიცემა;

საქართველოში მსოფლიოს და ევროპის ოფიციალური ჩემპიონატების, მსოფლიოს გრან პრის გათამაშების ორგანიზება.

საქართველოს, აჭარის როგორც სპორტული და ტურისტული მხარის პოპულარიზაცია ფიდეს 186 ქვეყანაში;

10 მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა

ქვეყნის მასშტაბით მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვის მიზნით ხორციელდება მთელი რიგი სახელმწიფო და ადგილობრივი პროგრამები, რომლითაც დაცულია ადამიანების უფლება ამ სფეროში. მიუხედავად ამისა, მოსახლეობის გარკვეული ფენებისათვის, განსაკუთრებით იმ ადამიანებისათვის, რომლებიც იმყოფებიან სიღარიბის ზღვარზე ან/და სიღარიბის ზღვრთან ახლოს, ხელმიუწვდომელი რჩება სამედიცინო მომსახურება, რომელიც არ იფარება სახელმწიფოს მიერ და მას ამის აუცილებლობა დაუდგა. ამის გამო, ისინი მოკლებულნი არიან საშუალებას, მიიღონ დროული, გადაუდებელი სამედიცინო დახმარება. უსახსრობის გამო სამედიცინო დაწესებულებებს მიმართავენ დაგვიანებით, დაავადებების გართულებული ფორმებით, რომელთა მკურნალობა უფრო დიდ ხარჯებთანაა დაკავშირებული. შედეგად იზრდება მკურნალობასთან დაკავშირებული ფინანსური რისკები, დაავადების გართულებების ალბათობა, მცირდება მკურნალობის ეფექტურობის მაჩვენებელი, იზრდება შეზღუდული შესაძლებლობები, ლეტალობა;

სამინისტროს 2015-2018 წლების პრიორიტეტი თავისი შინაარსითა და მოცულობით ძირითადად ორიენტირებული იქნება სოციალურად დაუცველ ფენებზე და დაავადების მაღალი რისკის ჯგუფებზე. სხვადასხვა სოციალურად დაუცველი კატეგორიის ადამიანისათვის გეგმურ ჰოსპიტალურ მომსახურებას, ამბულატორიულ, მაღალტექნოლოგიურ დიაგნოსტიკურ კვლევას, სახსრების ენდოპროტეზირებისა და კარდიოქირურგიულ მკურნალობასთან დაკავშირებულ ფინანსური რისკებისგან დაცვას, სოფლის მოსახლეობისათვის, უწყვეტ სამედიცინო მომსახურებისა და ექიმადელი სამედიცინო დახმარების მიწოდებას;

10.1. ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სფეროს პოლიტიკის შემუშავება და მართვა
ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის, დასაქმების, დევნილთა და განსახლების სფეროში
საქართველოს ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელება;

ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის დარგში პრიორიტეტულ ღონისძიებათა შემუშავება;
ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალური მომსახურებისადმი ხელმისაწვდომობის გაზრდა,
მომსახურების ეფექტიანობის ამაღლება და დასაქმების ხელშეწყობა;

10.2. სხვადასხვა სოციალური კატეგორიის მოსახლეობის სამედიცინო დახმარება
მოსახლეობის სხვადასხვა ჯგუფების, მათ შორის სოციალურად დაუცველი კატეგორიებისათვის
სახელმწიფო ბიუჯეტით გათვალისწინებული სამედიცინო პროგრამების გარეთ დარჩენილი რისკების
მართვა და დაფინანსება.

10.2.1. მოსახლეობის ინდივიდუალური სამედიცინო დახმარება

სოციალურად დაუცველი და სხვა სოციალური კატეგორიის მოსახლეობის მკურნალობასთან
დაკავშირებული იმ ფინანსური რისკებისაგან დაცვა, რომელიც ვერ იფარება მოქმედი სახელმწიფო
სამედიცინო პროგრამებით.

10.2.2. გულის ქირურგია

18-წლის ასაკიდან მოსახლეობის (რომლებიც არ სარგებლობენ სახელმწიფოს ბიუჯეტით
დაფინანსებული სხვადასხვა სამედიცინო პროგრამებით) კარდიოქირურგიული მკურნალობა, გულის
დაავადებების მძიმე ფორმებით გამოწვეული ლეტალობისა და შესაძლებლობის შეზღუდვის
შემცირება

10.2.3. სახსრების ენდოპროთეზირება

მოსახლეობის სხვადასხვა სოციალური კატეგორიისათვის სახსრების ენდოპროთეზირების
(გადაგვარებული ან დაზიანებული სახსრის ჩანაცვლება ხელოვნური იმპლანტით) ჩატარებაზე
ფინანსური ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა.

10.2.4. ამბულატორიული მაღალტექნოლოგიური დიაგნოსტიკური კვლევა

სოციალურად დაუცველი მოსახლეობისათვის მაღალტექნოლოგიურ დიაგნოსტიკურ კვლევებზე
ფინანსური ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა.

10.3. პირველადი ჯანდაცვის ხელშეწყობა

მუნიციპალიტეტების პირველადი ჯანდაცვის ცენტრების სერვისების რადიკალური გაუმჯობესება და
მობილურობის გაზრდა; სოფლის მოსახლეობისათვის უწყვეტი, ბაზისური სამედიცინო
მომსახურების მიწოდების უზრუნველყოფა;

10.3.1. სოფლის მოსახლეობის ექიმამდელი სამედიცინო დახმარება

სოფლის მოსახლეობის ექიმამდელი სამედიცინო დახმარების ქვეპროგრამის ამოქმედებით აჭარის
სოფლის მოსახლეობა ადგილზე უზრუნველყოფილი იქნება ექიმამდელი სამედიცინო დახმარებით,
თემის სამედიცინო პუნქტებს მიეწოდება პირველადი სამედიცინო დახმარებისათვის საჭირო
მედიკამენტების ყოველთვიური მარაგი და სადიაგნოსტიკო საშუალებები.

10.3.2. სოფლის ექიმების დამატებითი შრომის ანაზღაურება

საექიმო კადრების სოფლებში დამატება და მათი სოციალურ-ეკონომიკური პირობების გაუმჯობესება,
მუნიციპალიტეტების სოფლის მოსახლეობისათვის ბაზისური, უწყვეტი სამედიცინო
მომსახურებისათვის სოფლის ექიმების მატერიალური სტიმულირება მათთვის ხელფასის
დანამატის დანიშნით, მაღალმთიანი მუნიციპალიტეტების (ქედა, შუახევი, ხულო) სოფლის
ექიმებისათვის – 300 ლარი, ხელვაჩაურის და ქობულეთის სოფლის ექიმებისათვის – 150 ლარი.

10.3.3. სოფლად პირველადი ჯანდაცვის განვითარებაზე ხელშეწყობა

ქობულეთისა და ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტების სოფლის პირველადი ჯანდაცვის ცენტრების
მობილურობის გაზრდის მიზნით მაღალი გამავლობის ავტომანქანების შეძენა.

10.4. საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვა

მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესება, ჯანმრთელობის აცილებადი რისკების
მართვა, ეპიდკეთილსაიმედო გარემოს უზრუნველყოფის მიზნით გადამდებ და არაგადამდებ
დაავადებათა პრევენცია.

პრიორიტეტული საკითხების ირგვლივ სამიზნე ჯგუფებისა და მოსახლეობის ინფორმირება,
მოსწავლე-ახალგაზრდობისა და მოსახლეობის ცალკეული ჯგუფების ჩართულობა.

11. მოსახლეობის სოციალური დაცვა

ქვეყანაში მოქმედებს სოციალური რეაბილიტაციისა და ბავშვზე ზრუნვის სახელმწიფო პროგრამა,
რომლის მიზანია შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა (მათ შორის ბავშვთა), ხანდაზმულთა,
ოჯახურ მზუნველობას მოკლებულ, სოციალურად დაუცველ, მიუსაფარ და მიტოვების რისკის ქვეშ
მყოფ ბავშვთა სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება და საზოგადოებაში ინტეგრაცია.
სამინისტრო გამოყოფს მოსახლეობის გარკვეულ კატეგორიებს, რომელთა სოციალურ-ეკონომიკური
მდგომარეობა მოითხოვს სახელმწიფოს მხრიდან თანადგომას, უზრუნველყოფს შეზღუდული

შესაძლებლობის მქონე პირთა საზოგადოებაში ინტეგრაციის ხელშეწყობას, მათთვის თანაბარი შესაძლებლობების უზრუნველყოფას. სოციალური და სტიქიის შედეგად დაზარალებული ოჯახების საბინაო პრობემებით უზრუნველყოფა.

11.1. სამედიცინო და სოციალური რეაბილიტაცია

შეზღუდული შესაძლებლობის სტატუსის მქონე ბავშვთა სამედიცინო და სოციალური რეაბილიტაციის ღონისძიებების განხორციელება, სკოლიოზით დაავადებულ ბავშვთა რეაბილიტაცია.

ცერებრალური დამბლით დაავადებულ ბავშვთა ფსიქოსომატური აბილიტაცია/რეაბილიტაცია – ბავშვთა ცერებრალური დამბლის, ცენტრალური და პერიფერიული ნერვული სისტემის, კუნთების სხვადასხვა დაავადებების მქონე ბავშვთა რეაბილიტაციის კურსების დაფინანსება.

სკოლიოზით დაავადებულ ბავშვთა რეაბილიტაცია – სხვადასხვა ხარისხის სკოლიოზის მქონე ბავშვებისათვის რეაბილიტაციის კურსების დაფინანსება.

შეზღუდული შესაძლებლობის სტატუსის მქონე ბავშვთა სოციალური ადაპტაცია – შეზღუდული შესაძლებლობის სტატუსის მქონე ბავშვების სამედიცინო მეთვალყურეობა, მათ საჭიროებებზე მორგებული სწავლება, მათი ფსიქოლოგიური დახმარება, სადღეღამისო მომსახურება კვებით, სოციალური უნარ-ჩვევების ჩამოყალიბება.

11.2. მოსახლეობის გარკვეული სოციალური კატეგორიის ერთჯერადი მატერიალური დახმარება

მოსახლეობის გარკვეული ჯგუფების ერთჯერადი მატერიალური დახმარება.

100 წელს გადაცილებული მოქალაქეების ერთჯერადი მატერიალური დახმარება – 100 წელს გადაცილებული მოქალაქეებისათვის ერთჯერადი მატერიალური დახმარების (1000 ლარი) გაცემა.

ახალშობილი ტყუპების ოჯახების ერთჯერადი მატერიალური დახმარება – ერთჯერადი მატერიალური დახმარების გაცემა იმ ოჯახებზე, სადაც დაიბადება ტყუპი – 2 ბავშვი 2000 ლარის, 3 ბავშვი – 3000 ლარის, 4 ბავშვი – 4000 ლარის ოდენობით (ტყუპისცალზე -1000 ლარი) და ა.შ.

2008 წლის რუსული აგრესიისა და 2012 წელს ავღანეთში დაღუპულთა ოჯახების მატერიალური დახმარება - 2008 წლის აგვისტოს თვეში განვითარებული საომარი მოქმედებების შედეგად დაღუპული სამხედრო მოსამსახურეების და 2012 წელს ავღანეთში საერთაშორისო სამხედრო ოპერაციის შესრულების დროს დაღუპული მეომრების ოჯახზე მატერიალური დახმარების გაწევა – დედისა და ქალთა საერთაშორისო დღესთან დაკავშირებით მატერიალური დახმარება გაეწევა დაღუპული მეომრების დედებსა და მეუღლეებს თითოეულს 1000 ლარის ოდენობით, ხოლო აგვისტოს თვეში ერთჯერადი მატერიალური დახმარება გაეწევა დაღუპული მეომრების ოჯახებს – თითოეულს 3000 ლარის ოდენობით.

11.3 შეზღუდული შესაძლებლობების სტატუსის მქონე პირთა და ხანდაზმულთა უზრუნველყოფა დამხმარე საშუალებებით

შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ბავშვთა და მოზრდილთა, ხანდაზმულ პირთა და უსინათლოთა დამხმარე საშუალებებით უზრუნველყოფა.

შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე და ხანდაზმულ პირთა გადაადგილების საშუალებებით უზრუნველყოფა – შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე და ხანდაზმულ პირებზე სავარძელ- ეტლების გაცემა, მორგება, გამოყენებასთან დაკავშირებული სარეკომენდაციო-საკონსულტაციო და ტექნიკური მომსახურების გაწევა, საგარანტიო მომსახურება.

სმენადაქვეითებულ მოქალაქეთა სმენის აპარატებით უზრუნველყოფა - სმენადაქვეითებულ პირებზე სმენის აპარატების გაცემა, მორგება, გამოყენებასთან დაკავშირებული სარეკომენდაციო-საკონსულტაციო და ტექნიკური მომსახურების გაწევა, საგარანტიო მომსახურება.

უსინათლო მოქალაქეების უზრუნველყოფა უსინათლოთა „თეთრი“ ხელჯოხებით.

11.4. მიუსაფარ დედათა და ბავშვთა თავშესაფრით უზრუნველყოფა მოსახლეობის გარკვეული კატეგორიების თავშესაფრით უზრუნველყოფა.

მიუსაფარ დედათა და ბავშვთა თავშესაფრით, კვებით, პირადი ჰიგიენის ნივთებით უზრუნველყოფა, მათი ფსიქოლოგიური დახმარება, სოციალური უნარ-ჩვევების სწავლება.

11.5. სოციალური და სტიქიის შედეგად დაზარალებული ოჯახებისათვის საცხოვრებელი პირობებით უზრუნველყოფის პროგრამა

სოციალური და სტიქიის შედეგად დაზარალებული ოჯახებისათვის საცხოვრებელი პირობებით უზრუნველყოფა.

სოციალური და სტიქიის შედეგად დაზარალებული ოჯახებისათვის საცხოვრებელი ბინების მშენებლობა ქალაქ ბათუმსა და მუნიციპალიტეტებში მოთხოვნის შესაბამისად, აგრეთვე ხულოს მუნიციპალიტეტში მშენებლობის დასრულება.

12. დასაქმების ხელშეწყობა

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისათვის უმუშევრობა ყველაზე მწვავე სოციალურ-ეკონომიკური პრობლემა და აქტიური გამოწვევაა. არსებული სოციალური პრობლემების გადაჭრისათვის დიდი

მნიშვნელობა აქვს მოსახლეობისათვის უმუშევრობასთან ბრძოლის კონცეფციის, დასაქმების სისტემისა და მექანიზმების განვითარების ხელშეწყობას. შრომის ბაზრის ეფექტიანი ფუნქციონირებისათვის აუცილებელია შესაბამისი ინფრასტრუქტურის არსებობა, კერძოდ დასაქმების სახელმწიფო სამსახური, რომელიც წარმოადგენს არა მხოლოდ დასაქმების ხელშეწყობის ეფექტიან ინსტიტუტს (უზრუნველყოფს რა დამსაქმებელსა და სამუშაოს მაძიებელის ოპერატიულ კავშირს, ვაკანსიის შესაბამისი კადრის შერჩევასა და დამსაქმებლისათვის შეთავაზებას, არამედ ქმნის ინფორმაციულ ბაზას სამუშაოს მაძიებლისა (მათ შორის უმუშევრების) და შრომის ბაზრის მოთხოვნების შესახებ, საინფორმაციო და საკონსულტაციო მომსახურების შეთავაზებით ხელს უწყობს სამუშაოს მაძიებელთა პროფესიულ ორიენტაციას საკუთარი შესაძლებლობებისა და შრომის ბაზრის მოთხოვნების შესაბამისად, სამუშაოს მაძიებელთა პროფესიული სწავლების მხარდაჭერით უზრუნველყოფს სამუშაო ძალაზე მოთხოვნა-მიწოდებას შორის არსებული დისბალანსის შემცირებას. ეს ყოველივე დადებითად აისახება რეგიონის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების დაჩქარებაზე.

12.1. დასაქმების ხელშეწყობის მართვა

აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში დასაქმების სისტემისა და მექანიზმების განვითარების ხელშეწყობა.

12.2. პროფესიული გადამზადება

საზოგადოების სხვადასხვა ჯგუფების ახალი პროფესიული უნარ-ჩვევებით აღჭურვა მოთხოვნად პროფესიებში, მათი შრომის ბაზარზე კონკურენტუნარიანობის ამაღლებისა და დასაქმების ხელშეწყობის მიზნით.

შრომის ბაზრის მოთხოვნათა შესაბამისად უმუშევართა პროფესიული სწავლების (მომზადება/გადამზადება/კვალიფიკაციის ამაღლება) უზრუნველყოფა, რაც ხელს შეუწყობს დასაქმების თანაბარი შესაძლებლობების შექმნას. პროგრამის ფარგლებში იგეგმება 250 მოქალაქის პროფესიული გადამზადება.

13. სოფლის მეურნეობის დარგის შემდგომი განვითარება

სოფლის მეურნეობა და მისი შემდგომი განვითარება აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ერთ-ერთი პრიორიტეტული სფეროა და წარმოადგენს ფერმერთა და აგრომეწარმეთა შემოსავლების უმთავრეს წყაროს, როგორც ფულადი, ასევე ნატურალური ფორმით. აგროსასურსათო სექტორის ძირითადი ფუნქცია სასურსათო უსაფრთხოების უზრუნველყოფაა.

რეგიონის მოსახლეობის ეკონომიკური კეთილდღეობის მიღწევა დამოკიდებულია ადგილობრივი პროდუქციის წარმოების კონკურენტუნარიანობის ზრდაზე, თანამედროვე აგროტექნოლოგიების დანერგვაზე, ნიადაგის პროდუქტიულობის ამაღლებასა და აგრარულ სფეროში დასაქმებულთა ცოდნის გაფართოებაზე. რეგიონში სოფლის მეურნეობის უმთავრეს სექტორებს წარმოადგენს: მეციტრუსეობა, მევენახეობა-მეხილეობა, მებოსტნეობა, მეცხოველეობა, მეფუტკრეობა, მეთევზეობა და სხვა. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მცირე მიწიანობის მიუხედავად ერთეულ ფართობზე დაბალია სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის წარმოების მაჩვენებელი, რაც განპირობებულია დაბალი აგროტექნიკური ფონით, ამორტიზირებული ნარგავებითა და თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვის დაბალი დონით.

სამინისტროს 2015–2018 წლების პრიორიტეტი თავისი შინაარსითა და მოცულობით ძირითადად ორიენტირებულია სოფლის მეურნეობის დარგის შემდგომ განვითარებაზე, რომლის მისაღწევად საჭიროა აგარარული პოლიტიკის შემუშავება ეროვნული ტრადიციებისა და საერთაშორისო გამოცდილებების გათვალისწინებით. რეფორმების დაგეგმვა და განხორციელება. აგროსასურსათო სექტორში პროდუქციის წარმოების ზრდასა და ექსპორტზე რეალიზაციის ხელშეწყობა, სასურსათო უსაფრთხოებისათვის საჭირო ღონისძიებების დაგეგმვა. დარგში ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა. პროგრამული ღონისძიებების დაგეგმვა და განხორციელება, რაც, დადებითად აისახება როგორც ფერმერებზე, აგრომეწარმეებზე და ზოგადად მოსახლეობის შემოსავლებზე, ასევე რეგიონული ბიუჯეტის ზრდაზე.

13.1. აგროსასურსათო სექტორის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა

რეგიონის აგროსამრეწველო და სასურსათო სფეროში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავებაში მონაწილეობა და მის პრაქტიკულ განხორციელებაში სამინისტროს აპარატის მოქნილი, მაღალეფექტური და კოორდინირებული მართვის სისტემის უზრუნველყოფა;

13.2. სამექანიზაციო საშუალებებით ფერმერთა და აგრომეწარმეთა უზრუნველყოფის ხელშეწყობა

რეგიონის ფერმერთა და აგრომეწარმეთა თანამედროვე სასოფლო-სამეურნეო მანქანა-იარაღებითა და მოწყობილობებით უზრუნველყოფის ხელშეწყობა, პროდუქციის მწარმოებლურობის ზრდა და შრომის ნაყოფიერების ამაღლება.

13.2.1. მრავალფუნქციური მოტობლოკებითა და ურიკებით ფერმერთა და აგრომეწარმეთა უზრუნველყოფის ხელშეწყობა

ქვეპროგრამის მიზანია მცირე მექანიზაციის ტექნიკური საშუალებებით ფერმერთა და აგრომეწარმეთა

უზრუნველყოფის ხელშეწყობა.

13.2.2. მობილური შემასხურებელი აპარატით ფერმერთა და აგრომეწარმეთა უზრუნველყოფის ხელშეწყობა

სასოფლო-სამეურნეო კულტურების მავნებელ-დაავადებების წინააღმდეგ ბრძოლის ეფექტურობის ამაღლების მიზნით მცენარეთა დაცვის მიმართულებით უახლესი ტექნოლოგიების დანერგვის ხელშეწყობა.

13.3. მემცენარეობის დარგის განვითარების ხელშეწყობა

პროგრამის მიზანს წარმოადგენს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მასშტაბით მემცენარეობის დარგში დახურული გრუნტის მეზოსტნეობისა და კენკროვანი მეხილეობის განვითარება. დაბალმოსავლიანი და ამორტიზირებული ბაღების ნაცვლად ახალი და პერსპექტიული კულტურების გაშენება. ხილისა და ბოსტნეულის საშრობი დანადგარებით ფერმერთა და აგრომეწარმეთა უზრუნველყოფის ხელშეწყობა.

13.3.1. მრავალწლიანი ხეხილოვანი კულტურების ნერგებით ფერმერთა და აგრომეწარმეთა უზრუნველყოფის ხელშეწყობა

აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში არსებული დეგრადირებული ბაღების განახლება, შიდა მოხმარებასა და ექსპორტზე ორიენტირებული პროდუქციის რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მაჩვენებლების ზრდა, დაბალმოსავლიანი ბაღების უფრო პერსპექტიული ალტერნატიული კულტურებით ჩანაცვლება და შესაბამისად ფერმერთა და აგრომეწარმეთა ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება.

13.3.2. სასათბურე კონსტრუქციებით ფერმერთა და აგრომეწარმეთა უზრუნველყოფის ხელშეწყობა

ქვეპროგრამის მიზანია რეგიონის ფერმერულ მეურნეობებში საადრეო ბოსტნეული კულტურების წარმოების ხელშეწყობა, იმპორტირებული პროდუქციის ნაწილობრივი ჩანაცვლება ადგილობრივი ბოსტნეულის პროდუქციით.

13.3.3. ხილისა და ბოსტნეულის საშრობი დანადგარებით ფერმერთა და აგრომეწარმეთა უზრუნველყოფის ხელშეწყობა

ქვეპროგრამის მიზანია სახვადასხვა სახეობის ხილისა და ბოსტნეულის ნედლეულისაგან ჩირის პროდუქციის მიღება.

13.3.4. ფერმერულ მეურნეობებში სასათბურე ტექნოლოგიების დანერგვის გზით მარწყვის კულტურის წარმოების განვითარების ხელშეწყობა

ქვეპროგრამის მიზანია რეგიონის ფერმერულ მეურნეობებში საწარმოო ინფრასტრუქტურის განვითარება, ახალი ტექნოლოგიებისა და ტექნიკური საშუალებების დანერგვა მარწყვის კულტურის წარმოების განვითარების ხელშეწყობის მიზნით.

13.4. მეცხოველეობის დარგის განვითარების ხელშეწყობა

რძისა და რძის პროდუქციის ხარისხობრივ-რაოდენობრივი მაჩვენებლების გაუმჯობესება, მაღალპროდუქტიული მერძეული მიმართულების პირუტყვის ჯიშგანახლება. მეცხოველეობის საკვები ბაზის განმტკიცებისათვის არსებული რეზერვების რაციონალური გამოყენება, თაფლისა და თაფლის პროდუქტების რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მაჩვენებლების ზრდა.

13.4.1. თაფლისაწური აპარატებით ფერმერთა და აგრომეწარმეთა უზრუნველყოფის ხელშეწყობა

წარმოებული პროდუქციის რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მაჩვენებლების ზრდა

13.4.2. რძისა და რძის პროდუქტების გადამუშავებელი აპარატებით ფერმერთა და აგრომეწარმეთა უზრუნველყოფის ხელშეწყობა

რძისგან წარმოებული პროდუქციის ხარისხობრივ-რაოდენობრივი მაჩვენებლების გაუმჯობესება

13.4.3. მარცვლეულისა და უხეში საკვების საფქვავე დანადგარით ფერმერთა და აგრომეწარმეთა უზრუნველყოფის ხელშეწყობა

ქვეპროგრამის მიზანია რეგიონში მეცხოველეობის საკვები ბაზის განმტკიცებისათვის არსებული რეზერვების რაციონალური გამოყენება და თანამედროვე ტექნოლოგიურ სიახლეთა დანერგვა.

13.4.4. მაღალპროდუქტიული მერძევე მიმართულების პირუტყვით ფერმერთა და აგრომეწარმეთა უზრუნველყოფის ხელშეწყობა

ქვეპროგრამის მიზანია აჭარის რეგიონში მაღალპროდუქტიული მერძეული მიმართულების პირუტყვით ჯიშგანახლება.

13.5. აგროსერვისის განვითარება რეგიონში

შრომითი, მატერიალური და ფულადი რესურსების მართვა, კადრების კვალიფიკაციის დონის ამაღლება. სუბტროპიკული და კონტინენტალური სერტიფიცირებული სარგავი მასალის წარმოების განვითარების ხელშეწყობა. თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით სადემონსტრაციო ნაკვეთების მოწყობა, თანამედროვე ტექნოლოგიური სიახლეებისა და ინოვაციების პრაქტიკული დემონსტრირებით ფერმერთა და აგრომეწარმეთა კვალიფიკაციისა და ცნობიერების ამაღლება,

სწავლება-კონსულტირება, ტრენინგები სასოფლო-სამეურნეო დარგების მიხედვით. არსებული სუბტროპიკული და კონტინენტალური ერთწლიანი და მრავალწლიანი სასოფლო-სამეურნეო და დეკორატიული კულტურების ჯიშთგანახლებისათვის,, ასევე პერსპექტიული და ალტერნატიული სასოფლო-სამეურნეო კულტურების სარგავი მასალის წარმოებისათვის საჭირო საკოლექციო, სადედე და სანერგე მეურნეობებისა და სადემონსტრაციო ნაკვეთების მოწყობა პერსპექტიული სარგავი და სათესლე მასალის წარმოების განვითარების ხელშეწყობის მიზნით.

მეცხოველეობის განვითარების ხელშეწყობის მიზნით ხელოვნური განაყოფიერების პრაქტიკის დანერგვისა და მაღალპროდუქტიული წვრილფეხა და მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვის სანაშენე ბაზისა და გენოფონდის შექმნა და განვითარების ხელშეწყობა, შესაბამისად არსებული კადრების კვალიფიკაციის დონის ამაღლება და დატრენინგება. ნიადაგის ლაბორატორიული კვლევა. ბოსტნეული კულტურებისთვის სასათბურე მეურნეობების მოწყობა და ფერმერთა სწავლება-კონსულტირება.

13.6 ლაბორატორიული კვლევითი მომსახურება

ლაბორატორიული კვლევითი მომსახურება, ლაბორატორიის აკრედიტაციის სფეროს გაფართოება საერთაშორისო სტანდარტების (ISO) შესაბამისად, სოფლის მეურნეობის დარგების განვითარების მიზნით სურსათის უვნებლობის, მცენარეთა დაცვისა და ვეტერინარიის სფეროში მიღწეული სერვისების ეფექტიანობის გაზრდა.

სასმელი, ზედაპირული, ჩამდინარე, ზღვის, აუზებისა და წყალსატევების წყლის, მცენარეული და ცხოველური წარმოშობის კვების პროდუქტების ნიმუშების ორგანოლექტიკური, ქიმიური, მიკრობიოლოგიური (ბაქტერიოლოგიური, ვირუსოლოგიური, სეროლოგიური) პარაზიტოლოგიური და რადიოლოგიური (რადიაქტიური ნივთიერებები) კვლევები; მცენარეთა საკარანტინო და სხვა მავნე ორგანიზმების გამოკვლევა; ნიადაგის ნაყოფიერების მაჩვენებლების დადგენა, აგროქიმიკატებისა და პესტიციდების შემცველი ელემენტების გამოკვლევები; გამოკვლევების შედეგების შესაბამისად სათანადო რეკომენდაციების გაცემა.

14. საარქივო ფონდის დაცულობის და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე არსებული საარქივო ფონდის განვითარება, აღწერა, ცენტრალიზებული წესით აღრიცხვა, დაცვა და გამოყენება. დაზიანებული დოკუმენტების რესტავრაცია, დოკუმენტების მეცნიერულ-ტექნიკური დამუშავება, განსაკუთრებული ღირებულების მქონე დოკუმენტებზე სადაზღვევო და ელექტრონული საარქივო ფონდის შექმნა.

14.1. საარქივო ფონდის დაცვა, შენახვა, გაუმჯობესება

საარქივო მასალების სტანდარტების შესაბამისი დაცვა და ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე არსებული საარქივო ფონდის განვითარება, აღწერა, ცენტრალიზებული წესით აღრიცხვა, დაცვა და გამოყენება. დაზიანებული დოკუმენტების რესტავრაცია, დოკუმენტების მეცნიერულ-ტექნიკური დამუშავება, განსაკუთრებული ღირებულების მქონე დოკუმენტებზე სადაზღვევო და ელექტრონული საარქივო ფონდის შექმნა, არქივში დაცული დოკუმენტების საფუძველზე იურიდიულ და ფიზიკურ პირებზე მომსახურება. ისტორიულად ღირებული საარქივო დოკუმენტების გამოფენის მოწყობა. ურთიერთთანამშრომლობა საზღვარგარეთის არქივებთან და საქართველოს შესახებ არსებული დოკუმენტების შემოტანა. ისტორიის ამსახველი მასალების გამოვლენა ჟურნალისა და ბუკლეტების გამოსაცემად. სამეცნიერო კონფერენციების მოწყობა.

თავი VI

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის საბიუჯეტო ასიგნებები და პროგრამების დაფინანსება

მუხლი 13. საბიუჯეტო ასიგნებები და პროგრამების დაფინანსება

განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2015 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტის საბიუჯეტო ასიგნებები და პროგრამების დაფინანსება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით 183639,0 ათასი ლარის ოდენობით თანდართული რედაქციით:

(ათასი ლარი)

კოდი	დასახელება	2013 წლის ფაქტი	2014 წლის ფაქტი	2015 წლის გეგმა
1	2	3	4	5
I	სულ რესპუბლიკური ბიუჯეტის ასიგნებები	141 716,3	156 129,4	183 639,0

	მომუშავეთა რიცხოვნობა	841	3 658	3 613
	ხარჯები	117 347,7	129 309,4	143 161,2
	შრომის ანაზღაურება	16 878,2	35 789,3	35 738,1
	არაფინანსური აქტივები	21 778,0	25 577,9	35 772,0
	ფინანსური აქტივები	0,0	0,0	2 222,9
	ვალდებულებები	2 590,6	1 242,1	2 482,9
01	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭო	4 282,4	4 865,8	4 867,5
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	110	120	125
	ხარჯები	4 162,4	4 712,1	4 835,1
	შრომის ანაზღაურება	2 933,2	3 388,3	3 468,3
	არაფინანსური აქტივები	119,8	132,3	10,0
	ვალდებულებები	0,3	21,4	22,4
0101	საკანონმდებლო საქმიანობა	4 282,4	4 865,8	4 867,5
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	110	120	125
	ხარჯები	4 162,4	4 712,1	4 835,1
	შრომის ანაზღაურება	2 933,2	3 388,3	3 468,3
	არაფინანსური აქტივები	119,8	132,3	10,0
	ვალდებულებები	0,3	21,4	22,4
02	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის საარჩევნო კომისია	575,9	580,5	582,5
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	19	19	19
	ხარჯები	575,9	578,9	582,5
	შრომის ანაზღაურება	539,3	539,5	539,5
	ვალდებულებები	0,0	1,6	0,0
0201	საარჩევნო სისტემის დახვეწა და გაუმჯობესება	575,9	580,5	582,5
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	19	19	19
	ხარჯები	575,9	578,9	582,5
	შრომის ანაზღაურება	539,3	539,5	539,5
	ვალდებულებები	0,0	1,6	0,0
03	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა	33 133,8	38 882,5	42 819,7
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	371	530	554
	ხარჯები	20 497,5	22 778,2	19 205,5
	შრომის ანაზღაურება	6 838,9	7 998,1	8 150,3
	არაფინანსური აქტივები	12 633,6	16 065,2	23 585,2
	ვალდებულებები	2,7	39,1	29,0
0301	მთავრობის უფლებამოსილების განხორციელების ხელშეწყობა	3 381,2	3 373,1	3 409,2
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	121	118	118
	ხარჯები	3 355,9	3 208,0	3 340,2
	შრომის ანაზღაურება	2 678,6	2 500,9	2 497,2
	არაფინანსური აქტივები	25,3	149,0	40,0
	ვალდებულებები	0,0	16,0	29,0
0302	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამმართველო	5 177,3	10 762,1	4 936,4
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	48	215	234
	ხარჯები	4 077,5	9 778,4	3 503,3
	შრომის ანაზღაურება	835,5	2 448,3	2 515,0
	არაფინანსური აქტივები	1 099,5	974,3	1 433,1
	ვალდებულებები	0,3	9,3	0,0
030201	გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სფეროს მართვა	1 142,1	1 052,1	1 136,3
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	48	48	52
	ხარჯები	1 042,1	1 045,9	1 093,5
	შრომის ანაზღაურება	835,5	849,6	868,2
	არაფინანსური აქტივები	100,0	4,2	42,8
	ვალდებულებები	0,0	2,0	0,0
030202	გარემოსდაცვითი პროგრამა	970,8	6 362,2	41,0

	ხარჯები	970,8	6 362,2	41,0
03020202	აჭარის სანაპირო ზოლის ჩამდინარე წყლებისა და ატმოსფერული ჰაერის აქტიურ დამაბინძურებელ კერებში გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის მოთხოვნების შესრულების მდგომარეობის მონიტორინგი	15,0	15,0	15,0
	ხარჯები	15,0	15,0	15,0
03020203	აჭარის სანაპირო ზოლის სარფი-ჩოლოქის მონაკვეთზე ზღვის წყლების ხარისხობრივი მაჩვენებლების მონიტორინგი	15,0	15,0	26,0
	ხარჯები	15,0	15,0	26,0
03020204	აჭარის სანაპირო ზოლის დროებითი ნაპირსამაგრი ღონისძიება	900,9	548,2	0,0
	ხარჯები	900,9	548,2	0,0
03020205	აჭარის სანაპირო ზოლის ადგილის ტერიტორიაზე ნაპირსამაგრი ნაგებობის მშენებლობა	39,9	5 784,0	0,0
	ხარჯები	39,9	5 784,0	0,0
030203	სატყეო სექტორის განვითარება	3 064,4	3 347,8	3 759,2
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	167	182
	ხარჯები	2 064,6	2 370,3	2 368,9
	შრომის ანაზღაურება	0,0	1 598,7	1 646,8
	არაფინანსური აქტივები	999,5	970,2	1 390,3
	ვალდებულებები	0,3	7,3	0,0
03020301	სატყეო სექტორის მართვა და მომსახურება	3 064,4	2 950,7	2 660,1
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	167	182
	ხარჯები	2 064,6	1 973,2	2 269,8
	შრომის ანაზღაურება	0,0	1 598,7	1 646,8
	არაფინანსური აქტივები	999,5	970,2	390,3
	ვალდებულებები	0,3	7,3	0,0
03020302	ტყის მოვლა-აღდგენა	0,0	397,2	99,1
	ხარჯები	0,0	397,2	99,1
03020303	ტყის ფონდის ინვენტარიზაცია (ტყეთმომწეობა)	0,0	0,0	1 000,0
	არაფინანსური აქტივები	0,0	0,0	1 000,0
0303	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტურიზმისა და კურორტების დეპარტამენტი	2 583,6	3 308,1	4 582,0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	24	38	43
	ხარჯები	2 398,9	3 217,8	4 570,2
	შრომის ანაზღაურება	425,7	604,4	678,0
	არაფინანსური აქტივები	182,7	87,1	11,8
	ვალდებულებები	2,0	3,2	0,0
030301	ტურიზმისა და კურორტების სფეროს მართვა და დარგის ეფექტიანი განვითარების ხელშეწყობა	599,3	725,3	1 039,9
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	24	30	33
	ხარჯები	582,9	708,6	1 033,9
	შრომის ანაზღაურება	425,7	501,1	550,0
	არაფინანსური აქტივები	14,4	13,5	6,0
	ვალდებულებები	2,0	3,2	0,0
03030101	ტურიზმისა და კურორტების დეპარტამენტის მართვა	599,3	725,3	779,9
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	24	30	33
	ხარჯები	582,9	708,6	773,9
	შრომის ანაზღაურება	425,7	501,1	550,0
	არაფინანსური აქტივები	14,4	13,5	6,0
	ვალდებულებები	2,0	3,2	0,0
03030102	დარგის საჭიროებებისა და განვითარების პოტენციალის კვლევა და სტატისტიკის წარმოება	0,0	0,0	190,0

	ხარჯები	0,0	0,0	190,0
03030103	კერძო და საჯარო სექტორთან თანამშრომლობით აჭარაში ტურიზმის მდგრადი განვითარების ხელშეწყობა	0,0	0,0	20,0
	ხარჯები	0,0	0,0	20,0
03030104	დეპარტამენტის ორგანიზაციული განვითარება	0,0	0,0	50,0
	ხარჯები	0,0	0,0	50,0
030302	აჭარის ტურისტული მარკეტინგი ადგილობრივ და საერთაშორისო ბაზარზე	0,0	0,0	2 773,0
	ხარჯები	0,0	0,0	2 773,0
03030201	რეგიონის, როგორც ტურისტული დანიშნულების ადგილის მარკეტინგი საერთაშორისო ბაზარზე	0,0	0,0	2 352,0
	ხარჯები	0,0	0,0	2 352,0
03030202	რეგიონის ტურისტული პოტენციალის რეკლამირება ქვეყნის შიგნით	0,0	0,0	421,0
	ხარჯები	0,0	0,0	421,0
030303	ტურისტული პროდუქტებისა და სერვისების განვითარება	216,5	271,9	769,1
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	8	10
	ხარჯები	216,5	271,9	763,3
	შრომის ანაზღაურება	0,0	103,3	128,0
	არაფინანსური აქტივები	0,0	0,0	5,8
03030301	სრულყოფილი ინფორმაციითა და ხარისხიანი მომსახურებით ტურისტების უზრუნველყოფა	216,5	271,9	412,1
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	8	10
	ხარჯები	216,5	271,9	406,3
	შრომის ანაზღაურება	0,0	103,3	128,0
	არაფინანსური აქტივები	0,0	0,0	5,8
03030302	ადამიანური რესურსების განვითარება და ტურიზმის სფეროში ცნობიერების ამაღლება	0,0	0,0	87,0
	ხარჯები	0,0	0,0	87,0
03030303	ტურიზმის დარგში მომსახურების საუკეთესო პრაქტიკის დამკვიდრების ხელშეწყობა	0,0	0,0	30,0
	ხარჯები	0,0	0,0	30,0
03030304	ტურისტული პროდუქტების განვითარება და დივერსიფიკაცია	0,0	0,0	240,0
	ხარჯები	0,0	0,0	240,0
030304	რეგიონში ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა და საერთაშორისო ბაზარზე პოპულარიზაცია	1 767,8	2 310,9	0,0
	ხარჯები	1 599,5	2 237,3	0,0
	არაფინანსური აქტივები	168,2	73,6	0,0
03030401	რეგიონში ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა	897,1	607,2	0,0
	ხარჯები	728,9	533,6	0,0
	არაფინანსური აქტივები	168,2	73,6	0,0
03030402	მარკეტინგული ღონისძიებების ჩატარება საერთაშორისო ბაზარზე	870,7	1 703,7	0,0
	ხარჯები	870,7	1 703,7	0,0
0304	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის საარქივო სამმართველო	1 614,0	1 707,3	1 823,3
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	86	86	86
	ხარჯები	1 579,0	1 650,9	1 687,9
	შრომის ანაზღაურება	1 382,8	1 389,4	1 401,7
	არაფინანსური აქტივები	35,0	56,4	135,4
030401	საარქივო ფონდის დაცვა, შენახვა, გაუმჯობესება	1 614,0	1 707,3	1 823,3
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	86	86	86

	ხარჯები	1 579,0	1 650,9	1 687,9
	შრომის ანაზღაურება	1 382,8	1 389,4	1 401,7
	არაფინანსური აქტივები	35,0	56,4	135,4
03040101	საარქივო სამმართველოს მართვა და მომსახურების მიწოდება	1 614,0	1 624,1	1 677,3
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	86	86	86
	ხარჯები	1 579,0	1 585,5	1 594,1
	შრომის ანაზღაურება	1 382,8	1 389,4	1 401,7
	არაფინანსური აქტივები	35,0	38,6	83,2
03040102	საარქივო ფონდის დაცულობის და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა	0,0	83,2	146,0
	ხარჯები	0,0	65,4	93,8
	არაფინანსური აქტივები	0,0	17,8	52,2
0305	სატელევიზიო მაუწყებლობის ხელშეწყობა	4 702,2	0,0	0,0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	40	0	0
	ხარჯები	4 618,4	0,0	0,0
	შრომის ანაზღაურება	668,8	0,0	0,0
	არაფინანსური აქტივები	83,4	0,0	0,0
	ვალდებულებები	0,3	0,0	0,0
030501	ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის დეპარტამენტის ადმინისტრაცია	1 112,3	0,0	0,0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	40	0	0
	ხარჯები	1 102,5	0,0	0,0
	შრომის ანაზღაურება	668,8	0,0	0,0
	არაფინანსური აქტივები	9,5	0,0	0,0
	ვალდებულებები	0,3	0,0	0,0
030502	ტელევიზიის საინფორმაციო-სამაუწყებლო ღონისძიებები	3 589,8	0,0	0,0
	ხარჯები	3 515,9	0,0	0,0
	არაფინანსური აქტივები	73,9	0,0	0,0
0306	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის საავტომობილო გზებისა და სამელიორაციო სისტემების მართვის დეპარტამენტი	15 424,5	19 485,3	27 834,8
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	52	52	52
	ხარჯები	4 228,6	4 681,1	5 870,0
	შრომის ანაზღაურება	847,5	841,3	844,5
	არაფინანსური აქტივები	11 195,9	14 793,7	21 964,9
	ვალდებულებები	0,0	10,6	0,0
030601	სავტომობილო გზებისა და სამელიორაციო სისტემების მართვა	931,3	990,7	959,2
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	52	52	52
	ხარჯები	925,2	935,7	949,2
	შრომის ანაზღაურება	847,5	841,3	844,5
	არაფინანსური აქტივები	6,1	50,5	10,0
	ვალდებულებები	0,0	4,4	0,0
030602	საგზაო და სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა, რეაბილიტაცია და მოვლა-შენახვა	14 493,1	18 494,7	26 875,6
	ხარჯები	3 303,4	3 745,4	4 920,8
	არაფინანსური აქტივები	11 189,8	14 743,2	21 954,9
	ვალდებულებები	0,0	6,1	0,0
03060201	გზების რეაბილიტაცია	7 422,3	9 737,4	15 603,1
	არაფინანსური აქტივები	7 422,3	9 737,4	15 603,1
03060202	ხელოვნური ნაგებობების მშენებლობა-რეაბილიტაცია	1 780,8	4 325,6	4 515,3
	არაფინანსური აქტივები	1 780,8	4 325,6	4 515,3
03060203	სამელიორაციო სისტემების რეაბილიტაცია	234,4	302,2	283,6
	არაფინანსური აქტივები	234,4	302,2	283,6

03060204	საგზაო ტექნიკის შეძენა	1 751,0	144,0	982,9
	არაფინანსური აქტივები	1 751,0	144,0	982,9
03060205	საგზაო და სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის მოვლა-შენახვა	3 304,7	3 985,6	5 490,8
	ხარჯები	3 303,4	3 745,4	4 920,8
	არაფინანსური აქტივები	1,3	234,1	570,0
	ვალდებულებები	0,0	6,1	0,0
0307	ბიზნესინტერესების დაცვა და ექსპორტის ხელშეწყობა	250,9	246,6	233,9
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	21	21
	ხარჯები	239,1	242,0	233,9
	შრომის ანაზღაურება	0,0	213,8	213,9
	არაფინანსური აქტივები	11,8	4,6	0,0
04	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო	12 825,8	14 036,9	21 488,9
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	116	321	224
	ხარჯები	8 517,0	8 989,7	10 411,8
	შრომის ანაზღაურება	2 276,5	4 542,6	3 394,8
	არაფინანსური აქტივები	4 266,4	4 991,4	8 094,6
	ფინანსური აქტივები	0,0	0,0	2 222,9
	ვალდებულებები	42,4	55,8	759,6
0401	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო	5 380,1	6 108,9	12 303,5
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	107	100	100
	ხარჯები	2 777,1	2 983,7	3 822,5
	შრომის ანაზღაურება	2 108,3	1 989,0	2 012,3
	არაფინანსური აქტივები	2 588,8	3 108,2	5 498,5
	ფინანსური აქტივები	0,0	0,0	2 222,9
	ვალდებულებები	14,2	17,0	759,6
040101	ფინანსების, ეკონომიკური პოლიტიკისა და ქონების სფეროს პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	2 816,4	2 961,6	7 952,5
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	107	100	100
	ხარჯები	2 777,1	2 667,2	2 641,5
	შრომის ანაზღაურება	2 108,3	1 989,0	2 012,3
	არაფინანსური აქტივები	25,1	277,4	2 328,5
	ფინანსური აქტივები	0,0	0,0	2 222,9
	ვალდებულებები	14,2	17,0	759,6
040102	რეგიონში ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა	0,0	227,4	365,0
	ხარჯები	0,0	227,4	365,0
04010201	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა და ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე არსებული სახელმწიფო ქონების მართვა	0,0	111,3	70,0
	ხარჯები	0,0	111,3	70,0
04010202	რეგიონის საინვესტიციო პოტენციალის პრომოუშენი	0,0	116,1	270,0
	ხარჯები	0,0	116,1	270,0
04010204	ეკონომიკური ობსერვატორია	0,0	0,0	25,0
	ხარჯები	0,0	0,0	25,0
040103	ქალაქთშენებლობითი და სივრცითი მოწყობის პროგრამა	0,0	93,3	218,0
	ხარჯები	0,0	71,8	218,0
	არაფინანსური აქტივები	0,0	21,5	0,0
04010302	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე არსებული თვითმმართველი ერთეულების სივრცითი მოწყობის დოკუმენტის შედგენა	0,0	93,3	218,0
	ხარჯები	0,0	71,8	218,0
	არაფინანსური აქტივები	0,0	21,5	0,0
	სოციალური და სტიქიის შედეგად დაზარალებული			

040104	ოჯახებისათვის საცხოვრებელი პირობებით უზრუნველყოფის პროგრამა	2 563,7	2 809,4	3 170,0
	არაფინანსური აქტივები	2 563,7	2 809,4	3 170,0
040105	მცირე და საშუალო ტურისტული ბიზნესის ხელშეწყობის პროგრამა	0,0	17,2	598,0
	ხარჯები	0,0	17,2	598,0
0402	სახაზინო მომსახურება	201,0	192,4	204,2
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	9	9	9
	ხარჯები	195,9	192,1	204,2
	შრომის ანაზღაურება	168,2	168,1	168,2
	არაფინანსური აქტივები	5,1	0,0	0,0
	ვალდებულებები	0,0	0,3	0,0
0403	რეკრეაციული ადგილების მოვლა-შენახვა	4 327,2	5 098,5	6 340,3
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	94	94
	ხარჯები	3 418,5	3 402,0	3 823,2
	შრომის ანაზღაურება	0,0	924,5	924,5
	არაფინანსური აქტივები	880,5	1 667,2	2 517,1
	ვალდებულებები	28,2	29,4	0,0
040301	ბათუმის ბულვარის მართვა	1 114,7	1 002,5	1 195,7
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	94	94
	ხარჯები	1 114,6	983,2	1 195,7
	შრომის ანაზღაურება	0,0	924,5	924,5
	არაფინანსური აქტივები	0,0	17,0	0,0
	ვალდებულებები	0,0	2,3	0,0
040302	ბათუმის ბულვარის ინფრასტრუქტურის მოვლა-შენახვისა და განვითარების ხელშეწყობა	3 212,5	4 096,0	5 144,6
	ხარჯები	2 303,9	2 418,8	2 627,5
	არაფინანსური აქტივები	880,5	1 650,2	2 517,1
	ვალდებულებები	28,1	27,1	0,0
0404	საგამომცემლო საქმიანობის ხელშეწყობა	227,6	221,6	210,9
	ხარჯები	227,6	221,6	210,9
0405	დამწყები და განვითარებადი ბიზნესის ხელშეწყობა	73,0	65,3	75,5
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	5	5
	ხარჯები	73,0	65,3	75,5
	შრომის ანაზღაურება	0,0	61,2	61,2
0407	საფრთხის შემცველი ობიექტებისათვის მომსახურების მიწოდება და მართვა	816,9	299,5	395,0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	16	16
	ხარჯები	153,2	251,2	316,0
	შრომის ანაზღაურება	0,0	205,4	228,6
	არაფინანსური აქტივები	663,7	46,9	79,0
	ვალდებულებები	0,0	1,4	0,0
0408	ბუნებრივი და ტექნოგენური ხასიათის საგანგებო სიტუაციების რეგულირება და პრევენცია	1 610,6	2 050,8	1 959,5
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	97	0
	ხარჯები	1 482,3	1 873,8	1 959,5
	შრომის ანაზღაურება	0,0	1 194,4	0,0
	არაფინანსური აქტივები	128,3	169,1	0,0
	ვალდებულებები	0,0	7,9	0,0
0409	სსიპ „მაშველთა გადამზადების ცენტრი“	128,3	0,0	0,0
	ხარჯები	128,3	0,0	0,0
0410	სსიპ „კურორტი ზეშუმი“	4,4	0,0	0,0

	ხარჯები	4,4	0,0	0,0
0411	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სივრცითი მოწყობის სქემის შემუშავება	56,7	0,0	0,0
	ხარჯები	56,7	0,0	0,0
05	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო	28 647,6	31 972,6	37 495,7
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	123	2 385	2 410
	ხარჯები	25 874,8	28 854,8	35 377,9
	შრომის ანაზღაურება	2 131,3	15 183,5	15 804,2
	არაფინანსური აქტივები	2 770,6	3 082,7	2 117,8
	ვალდებულებები	2,3	35,0	0,0
0501	განათლების მართვა, კულტურისა და სპორტის სფეროს პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	1 494,9	1 589,0	1 624,1
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	57	58	58
	ხარჯები	1 455,4	1 520,1	1 606,1
	შრომის ანაზღაურება	1 165,9	1 162,6	1 174,9
	არაფინანსური აქტივები	39,5	60,6	18,0
	ვალდებულებები	0,0	8,3	0,0
0502	განათლების ხელშეწყობა და ხარისხის გაუმჯობესება	898,1	907,0	900,9
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	47	47	47
	ხარჯები	883,5	875,0	867,2
	შრომის ანაზღაურება	661,9	663,7	667,4
	არაფინანსური აქტივები	14,6	29,8	33,7
	ვალდებულებები	0,0	2,2	0,0
050201	ბათუმის რესურსცენტრი	138,6	142,0	143,4
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	7	7	7
	ხარჯები	133,2	139,4	138,7
	შრომის ანაზღაურება	104,8	104,7	104,9
	არაფინანსური აქტივები	5,4	2,0	4,7
	ვალდებულებები	0,0	0,6	0,0
050202	ქობულეთის რესურსცენტრი	144,9	145,0	141,8
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	8	8	8
	ხარჯები	143,9	144,6	141,8
	შრომის ანაზღაურება	111,6	112,5	112,5
	არაფინანსური აქტივები	1,0	0,0	0,0
	ვალდებულებები	0,0	0,4	0,0
050203	ხელვაჩაურის რესურსცენტრი	149,2	174,8	145,9
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	8	8	8
	ხარჯები	149,2	147,7	141,9
	შრომის ანაზღაურება	108,7	112,5	112,5
	არაფინანსური აქტივები	0,0	26,6	4,0
	ვალდებულებები	0,0	0,5	0,0
050204	ქედის რესურსცენტრი	153,6	149,1	149,9
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	8	8	8
	ხარჯები	150,6	149,1	149,9
	შრომის ანაზღაურება	112,0	112,5	112,5
	არაფინანსური აქტივები	3,0	0,0	0,0
050205	შუახევის რესურსცენტრი	158,1	148,6	172,3
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	8	8	8
	ხარჯები	152,9	147,4	147,3
	შრომის ანაზღაურება	112,5	110,5	112,5
	არაფინანსური აქტივები	5,2	1,2	25,0
050206	ხულოს რესურსცენტრი	153,7	147,5	147,6
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	8	8	8

	მომუშავეთა რიცხოვნობა	8	8	8
	ხარჯები	153,7	146,8	147,6
	შრომის ანაზღაურება	112,3	111,1	112,5
	ვალდებულებები	0,0	0,7	0,0
0503	საგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და ინვენტარით აღჭურვა	2 582,8	3 487,2	6 900,6
	ხარჯები	2 582,8	3 487,2	6 900,6
050301	საჯარო სკოლების ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება	0,0	2 419,8	4 718,5
	ხარჯები	0,0	2 419,8	4 718,5
050302	საპანსიონო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და ინვენტარით აღჭურვა	0,0	703,7	1 587,4
	ხარჯები	0,0	703,7	1 587,4
050303	საჯარო სკოლების ინვენტარითა და ლაბორატორიებით აღჭურვა	0,0	196,1	244,6
	ხარჯები	0,0	196,1	244,6
050304	სპორტის განვითარების ხელშეწყობა სკოლებში	0,0	167,5	350,0
	ხარჯები	0,0	167,5	350,0
050305	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ადმინისტრაციულ ტერიტორიაზე არსებული საჯარო სკოლების მშენებლობა და რეაბილიტაცია	2 232,8	0,0	0,0
	ხარჯები	2 232,8	0,0	0,0
050307	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ადმინისტრაციულ ტერიტორიაზე არსებული სკოლების ინვენტარით უზრუნველყოფა	350,1	0,0	0,0
	ხარჯები	350,1	0,0	0,0
0504	განათლების ხელმისაწვდომობის გაზრდა	896,7	1 096,7	1 368,6
	ხარჯები	896,7	1 096,7	1 368,6
050401	ვასწავლოთ მომავალი წარმატებისთვის	130,5	125,2	130,4
	ხარჯები	130,5	125,2	130,4
050402	საჯარო სკოლების ბიბლიოთეკების განვითარება	71,1	62,5	76,6
	ხარჯები	71,1	62,5	76,6
050403	სტუდენტთა დახმარება	664,0	771,3	925,0
	ხარჯები	664,0	771,3	925,0
050404	უმაღლესი განათლების ხელშეწყობა	0,0	123,6	224,5
	ხარჯები	0,0	123,6	224,5
050405	უცხოეთში სტაჟირება	31,1	14,1	12,2
	ხარჯები	31,1	14,1	12,2
0505	განათლების ხარისხის გაუმჯობესება	101,1	140,9	130,6
	ხარჯები	101,1	140,9	130,6
050501	სასკოლო კლუბების ხელშეწყობა	33,6	34,1	34,7
	ხარჯები	33,6	34,1	34,7
050502	კონკურსები და ოლიმპიადები	0,0	106,8	95,9
	ხარჯები	0,0	106,8	95,9
050503	ტურიზმის განათლების განვითარების ხელშეწყობა	67,5	0,0	0,0
	ხარჯები	67,5	0,0	0,0
0506	გადლიერებული (ინგლისური ენა, ფიზიკა-მათემატიკა) და ინკლუზიური სწავლება	154,9	173,0	162,7
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	27	27
	ხარჯები	154,9	154,4	155,3
	შრომის ანაზღაურება	0,0	103,9	104,9
	არაფინანსური აქტივები	0,0	18,6	7,4
050601	ქალაქ ბათუმის №4 საჯარო სკოლის – უცხო ენების გადლიერებული სწავლება	34,7	34,6	34,0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	7	7
	ხარჯები	34,7	34,6	34,0
	შრომის ანაზღაურება	0,0	23,2	23,2
	ქალაქ ბათუმის №6 საჯარო სკოლის – გადლიერებული ფიზიკა-			

050602	მათემატიკისა და ინკლუზიური სწავლება	120,2	138,5	128,7
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	20	20
	ხარჯები	120,2	119,9	121,3
	შრომის ანაზღაურება	0,0	80,7	81,7
	არაფინანსური აქტივები	0,0	18,6	7,4
0507	უწყვეტი განათლება	667,2	808,8	907,5
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	143	143
	ხარჯები	633,2	758,3	884,5
	შრომის ანაზღაურება	0,0	563,7	554,4
	არაფინანსური აქტივები	34,0	50,4	23,0
	ვალდებულებები	0,0	0,1	0,0
0508	საჯარო სკოლების განვითარების ხელშეწყობა, რომლებიც ახორციელებენ საპანსიონო მომსახურებას	649,6	690,5	738,8
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	88	88
	ხარჯები	646,2	684,2	728,5
	შრომის ანაზღაურება	0,0	230,9	250,7
	არაფინანსური აქტივები	3,4	6,3	10,3
050801	სსიპ „სოფელ სალიბაურის № 2 საჯარო სკოლის“ საპანსიონო მომსახურება	321,6	345,9	347,0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	36	36
	ხარჯები	321,6	339,6	340,1
	შრომის ანაზღაურება	0,0	106,9	105,0
	არაფინანსური აქტივები	0,0	6,3	6,9
050802	სსიპ „ჩაისუბნის № 2 საჯარო სკოლის“ საპანსიონო მომსახურება	120,0	121,1	127,9
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	14	14
	ხარჯები	120,0	121,1	127,9
	შრომის ანაზღაურება	0,0	43,1	38,4
050803	ფრიდონ თურმანიძის სახელობის ქედის მუნიციპალიტეტის სოფელ მერისის საჯარო სკოლის საპანსიონო მომსახურება	151,5	172,5	193,4
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	24	24
	ხარჯები	148,1	172,5	190,0
	შრომის ანაზღაურება	0,0	52,2	68,9
	არაფინანსური აქტივები	3,4	0,0	3,4
050804	სსიპ „დაბა შუახევის საჯარო სკოლის“ საპანსიონო მომსახურება	56,5	50,9	70,6
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	14	14
	ხარჯები	56,5	50,9	70,6
	შრომის ანაზღაურება	0,0	28,7	38,4
0509	სახელოვნებო განათლების ხელშეწყობა	5 184,7	4 661,2	4 577,7
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	855	855
	ხარჯები	4 289,5	4 360,1	4 329,7
	შრომის ანაზღაურება	0,0	3 991,5	4 032,1
	არაფინანსური აქტივები	895,2	301,1	248,0
050901	ა(ა)იპ „მელიტონ ბალანჩივაძის სახელობის ხელოვნების სკოლა“	1 234,4	1 235,0	1 239,6
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	252	252
	ხარჯები	1 219,4	1 220,0	1 219,6
	შრომის ანაზღაურება	0,0	1 193,8	1 198,1
	არაფინანსური აქტივები	14,9	15,0	20,0
050902	ა(ა)იპ „ქ. ბათუმის ზაქარია ფალიაშვილის სახელობის სამუსიკო სკოლა“	1 906,2	1 354,8	1 313,0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	229	229
	ხარჯები	1 081,7	1 164,9	1 104,0
	შრომის ანაზღაურება	0,0	1 071,2	1 081,1
	არაფინანსური აქტივები	824,5	189,9	209,0
050903	ა(ა)იპ „ქ. ბათუმის რევაზ ლაღიძის სახელობის სამუსიკო სკოლა“	812,3	770,1	770,5

	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	153	153
	ხარჯები	762,7	764,9	770,5
	შრომის ანაზღაურება	0,0	732,7	733,0
	არაფინანსური აქტივები	49,6	5,2	0,0
050904	ა(ა)იპ „ქ. ბათუმის ვახტანგ ჭაბუკიანის სახელობის კლასიკური ბალეტის სკოლა“	255,1	331,0	279,5
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	52	52
	ხარჯები	255,1	265,2	279,5
	შრომის ანაზღაურება	0,0	238,3	253,6
	არაფინანსური აქტივები	0,0	65,8	0,0
050905	ა(ა)იპ „აჭარის ხალხური ხელოვნების სკოლა“	359,8	345,3	352,7
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	60	60
	ხარჯები	359,8	345,3	352,7
	შრომის ანაზღაურება	0,0	283,5	287,9
050906	ა(ა)იპ „ნიკოლოზ კანდელაკის სახელობის სამხატვრო სკოლა“	322,4	315,3	301,9
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	56	56
	ხარჯები	322,4	298,3	301,9
	შრომის ანაზღაურება	0,0	273,5	276,9
	არაფინანსური აქტივები	0,0	16,9	0,0
050907	ა(ა)იპ „ქ. ბათუმის მოსწავლე ახალგაზრდობის სასახლე“	294,7	309,8	320,6
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	53	53
	ხარჯები	288,5	301,5	301,6
	შრომის ანაზღაურება	0,0	198,5	201,6
	არაფინანსური აქტივები	6,2	8,4	19,0
0510	სკოლისგარეშე სასპორტო საგანმანათლებლო დაწესებულებების ხელშეწყობა	1 397,7	1 428,6	1 540,5
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	201	204
	ხარჯები	1 305,4	1 320,0	1 363,1
	შრომის ანაზღაურება	0,0	983,4	1 048,9
	არაფინანსური აქტივები	92,3	96,7	177,4
	ვალდებულებები	0,0	11,9	0,0
051001	ა(ა)იპ „ქ. ბათუმის სასპორტო სკოლა“	1 175,1	1 210,9	1 293,3
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	182	182
	ხარჯები	1 109,5	1 104,4	1 149,5
	შრომის ანაზღაურება	0,0	846,1	882,6
	არაფინანსური აქტივები	65,6	94,9	143,8
	ვალდებულებები	0,0	11,6	0,0
051002	ა(ა)იპ „ქ. ბათუმის საჩოგბურთო კომპლექსი“	222,6	217,7	247,2
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	19	22
	ხარჯები	195,8	215,7	213,6
	შრომის ანაზღაურება	0,0	137,3	166,3
	არაფინანსური აქტივები	26,8	1,8	33,6
	ვალდებულებები	0,0	0,3	0,0
0511	კულტურის განვითარება, ხელშეწყობა და პოპულარიზაცია	12 399,5	14 103,1	15 250,9
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	947	961
	ხარჯები	10 760,0	11 574,1	13 654,8
	შრომის ანაზღაურება	0,0	7 175,4	7 615,2
	არაფინანსური აქტივები	1 639,2	2 519,2	1 596,1
	ვალდებულებები	0,2	9,8	0,0
051102	აჭარაში კინოწარმოების ხელშეწყობა	98,5	0,0	0,0
	ხარჯები	98,5	0,0	0,0
051103	ხელოვნებისა და კულტურის ხელშეწყობის ღონისძიებები	835,2	0,0	0,0
	ხარჯები	835,2	0,0	0,0
051104	საშემსრულებლო ხელოვნების ხელშეწყობა	0,0	161,4	193,9

	ხარჯები	0,0	161,4	193,9
051105	აჭარაში კინოხელოვნების განვითარების ხელშეწყობა	0,0	211,0	400,0
	ხარჯები	0,0	211,0	400,0
051106	ფოლკლორის ხელშეწყობა	0,0	119,5	170,0
	ხარჯები	0,0	119,5	170,0
051107	კულტურული ცხოვრების გააქტიურება და პოპულარიზაცია	0,0	827,5	812,3
	ხარჯები	0,0	827,5	812,3
05110701	ხელოვნებისა და კულტურის საქმიანობის ხელშეწყობა და პოპულარიზაცია	0,0	770,7	757,3
	ხარჯები	0,0	770,7	757,3
05110702	კულტურული ცხოვრების ხელშეწყობა სოფლად	0,0	56,8	55,0
	ხარჯები	0,0	56,8	55,0
051109	კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა, განვითარება და პოპულარიზაცია	1 011,1	1 390,1	2 186,7
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	51	51
	ხარჯები	896,1	1 059,8	2 166,7
	შრომის ანაზღაურება	0,0	412,3	505,2
	არაფინანსური აქტივები	114,7	328,0	20,0
	ვალდებულებები	0,2	2,2	0,0
05110901	კულტურული მემკვიდრეობის მართვა	790,0	1 059,2	733,1
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	51	51
	ხარჯები	675,0	729,0	713,1
	შრომის ანაზღაურება	0,0	412,3	505,2
	არაფინანსური აქტივები	114,7	328,0	20,0
	ვალდებულებები	0,2	2,2	0,0
05110902	კულტურული მემკვიდრეობის შენარჩუნება და განვითარება	221,1	330,9	1 453,6
	ხარჯები	221,1	330,9	1 453,6
051110	მუზეუმებისა და გალერეების განვითარება	2 301,5	1 704,0	2 222,8
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	142	141
	ხარჯები	1 162,9	1 445,2	1 549,7
	შრომის ანაზღაურება	0,0	982,1	1 079,7
	არაფინანსური აქტივები	1 138,6	258,2	673,2
	ვალდებულებები	0,0	0,6	0,0
05111001	სსიპ „აჭარის ხარიტონ ახვლედიანის სახელობის მუზეუმი“	605,1	733,8	1 325,4
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	69	68
	ხარჯები	550,1	629,8	683,9
	შრომის ანაზღაურება	0,0	495,6	521,7
	არაფინანსური აქტივები	55,0	104,0	641,5
05111002	სსიპ „ბათუმის არქეოლოგიური მუზეუმი“	1 524,4	574,6	549,9
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	44	44
	ხარჯები	440,9	526,5	518,2
	შრომის ანაზღაურება	0,0	295,1	334,7
	არაფინანსური აქტივები	1 083,6	47,6	31,7
	ვალდებულებები	0,0	0,6	0,0
05111003	სსიპ „აჭარის ხელოვნების მუზეუმი“	172,0	259,4	221,7
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	21	21
	ხარჯები	172,0	208,7	221,7
	შრომის ანაზღაურება	0,0	152,3	165,0
	არაფინანსური აქტივები	0,0	50,7	0,0
05111004	ა(ა)იპ „თანამედროვე ხელოვნების სივრცე“	0,0	136,2	125,9
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	8	8
	ხარჯები	0,0	80,3	125,9
	შრომის ანაზღაურება	0,0	39,1	58,3
	არაფინანსური აქტივები	0,0	56,0	0,0
051111	სასცენო და სამუსიკო ხელოვნების ხელშეწყობა	8 051,2	9 567,6	9 175,4

	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	754	769
	ხარჯები	7 665,2	7 627,7	8 272,5
	შრომის ანაზღაურება	0,0	5 780,9	6 030,4
	არაფინანსური აქტივები	386,0	1 933,0	902,9
	ვალდებულებები	0,0	6,9	0,0
05111101	სსიპ „ბათუმის თოჯინებისა და მოზარდ მაყურებელთა პროფესიული სახელმწიფო თეატრი“	635,1	1 000,5	1 089,5
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	68	68
	ხარჯები	589,2	632,0	610,8
	შრომის ანაზღაურება	0,0	531,5	531,8
	არაფინანსური აქტივები	45,9	368,5	478,7
05111102	სსიპ „აჭარის მელიტონ კუხიანიძის სახელობის სიმღერისა და ცეკვის სახელმწიფო ანსამბლი“	1 139,6	2 114,5	1 277,5
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	111	119
	ხარჯები	995,7	985,1	1 156,3
	შრომის ანაზღაურება	0,0	800,5	923,3
	არაფინანსური აქტივები	143,9	1 129,4	121,2
05111103	სსიპ „ბათუმის სახელმწიფო მუსიკალური ცენტრი“	3 910,5	4 011,9	3 938,4
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	338	338
	ხარჯები	3 773,9	3 664,7	3 868,4
	შრომის ანაზღაურება	0,0	2 516,1	2 575,3
	არაფინანსური აქტივები	136,6	344,0	70,0
	ვალდებულებები	0,0	3,2	0,0
05111104	სსიპ „ბათუმის ილია ჭავჭავაძის სახელობის სახელმწიფო პროფესიული დრამატული თეატრი“	1 293,1	1 333,3	1 790,3
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	130	137
	ხარჯები	1 246,1	1 255,6	1 562,8
	შრომის ანაზღაურება	0,0	1 061,6	1 124,0
	არაფინანსური აქტივები	47,0	75,0	227,5
	ვალდებულებები	0,0	2,7	0,0
05111105	სსიპ „აჭარის სახელმწიფო ვოკალური ანსამბლი ბათუმი“	565,6	586,8	556,0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	27	27
	ხარჯები	553,0	571,4	552,0
	შრომის ანაზღაურება	0,0	435,5	435,5
	არაფინანსური აქტივები	12,7	14,4	4,0
	ვალდებულებები	0,0	1,0	0,0
05111106	სსიპ „აჭარის ხალხური ცეკვის სახელმწიფო ანსამბლი ხორუმი“	507,4	520,7	523,6
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	80	80
	ხარჯები	507,4	518,9	522,1
	შრომის ანაზღაურება	0,0	435,6	440,4
	არაფინანსური აქტივები	0,0	1,7	1,5
	ვალდებულებები	0,0	0,1	0,0
051112	პროფესიულ-შემოქმედებითი საქმიანობის მხარდაჭერა	102,0	122,0	89,7
	ხარჯები	102,0	122,0	89,7
05111201	მწერალთა შემოქმედებითი კავშირის მხარდაჭერა	62,0	82,0	59,0
	ხარჯები	62,0	82,0	59,0
05111202	მხატვართა კავშირის მხარდაჭერა	20,0	20,0	11,7
	ხარჯები	20,0	20,0	11,7
05111203	შემოქმედებითი კავშირების მხარდაჭერა	20,0	20,0	19,0
	ხარჯები	20,0	20,0	19,0
0512	სპორტის განვითარების ხელშეწყობა, პოპულარიზაცია და ახალგაზრდობის საქმეთა სფეროს ხელშეწყობა	2 220,4	2 886,6	3 297,8
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	19	19	19
	ხარჯები	2 166,0	2 883,7	3 293,8

	შრომის ანაზღაურება	303,5	308,5	311,7
	არაფინანსური აქტივები	52,3	0,0	4,0
	ვალდებულებები	2,0	2,9	0,0
051201	სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სფეროს მართვა	415,4	381,6	435,3
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	19	19	19
	ხარჯები	363,1	378,7	431,3
	შრომის ანაზღაურება	303,5	308,5	311,7
	არაფინანსური აქტივები	52,3	0,0	4,0
	ვალდებულებები	0,0	2,9	0,0
051202	სპორტის ხელშეწყობა	1 805,0	2 191,6	2 463,8
	ხარჯები	1 802,9	2 191,6	2 463,8
	ვალდებულებები	2,0	0,0	0,0
05120201	სპორტული ღონისძიებები	1 156,0	1 003,0	1 210,4
	ხარჯები	1 154,0	1 003,0	1 210,4
	ვალდებულებები	2,0	0,0	0,0
05120202	აჭარის ნაკრები გუნდების წევრთა, მთავარ და პირად მწვრთნელთა მიერ მიღწეული განსაკუთრებული წარმატებების წასახალისებლად ერთჯერადი ფულადი ჯილდოები	0,0	296,3	350,0
	ხარჯები	0,0	296,3	350,0
05120203	სათამაშო სახეობათა განვითარების ხელშეწყობა	0,0	407,4	442,1
	ხარჯები	0,0	407,4	442,1
05120204	აჭარის სპორტის სახეობათა ნაკრები გუნდების მზადება „ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალი თბილისი – 2015“	0,0	300,0	154,8
	ხარჯები	0,0	300,0	154,8
05120205	აჭარის ნაკრები გუნდების წევრების პირველობების გამარჯვებულებისა და პრიზიორების პირადი და მთავარი მწვრთნელების სპორტული ფორმებით აღჭურვა	0,0	122,2	0,0
	ხარჯები	0,0	122,2	0,0
05120207	მწვრთნელთა, მსაჯთა და სპორტსმენთა სოციალური მხარდაჭერა და წახალისება	34,5	62,6	107,0
	ხარჯები	34,5	62,6	107,0
05120208	სტადიონებისა და სპორტული ბაზების მშენებლობა-რეაბილიტაცია	127,5	0,0	0,0
	ხარჯები	127,5	0,0	0,0
05120209	სპორტული ფორმებისა და სპორტული ინვენტარის შეძენა	487,0	0,0	0,0
	ხარჯები	487,0	0,0	0,0
05120210	სპორტული ინვენტარის შეძენა	0,0	0,0	199,6
	ხარჯები	0,0	0,0	199,6
051203	ახალგაზრდულ საქმეთა სფეროს ხელშეწყობა	0,0	313,5	398,7
	ხარჯები	0,0	313,5	398,7
0513	2018 წლის მსოფლიო საჭადრაკო ოლიმპიადის მხარდაჭერა	0,0	0,0	95,0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	0	8
	ხარჯები	0,0	0,0	95,0
	შრომის ანაზღაურება	0,0	0,0	44,0
051301	ა(ა)იპ 2018 წლის მსოფლიო საჭადრაკო ოლიმპიადის საორგანიზაციო კომიტეტი	0,0	0,0	70,0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	0	8
	ხარჯები	0,0	0,0	70,0
	შრომის ანაზღაურება	0,0	0,0	44,0
051302	2018 წლის მსოფლიო საჭადრაკო ოლიმპიადის მზადების ხელშეწყობა	0,0	0,0	25,0
	ხარჯები	0,0	0,0	25,0
06	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	7 670,7	9 195,5	8 866,8
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	62	117	118
	ხარჯები	7 653,6	8 959,4	8 547,6

	შრომის ანაზღაურება	1 289,2	1 988,4	2 011,2
	არაფინანსური აქტივები	16,0	228,8	319,1
	ვალდებულებები	1,1	7,4	0,0
0601	ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სფეროს პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	1 572,3	1 610,3	1 622,2
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	62	63	64
	ხარჯები	1 558,2	1 573,6	1 614,5
	შრომის ანაზღაურება	1 289,2	1 322,3	1 335,7
	არაფინანსური აქტივები	13,0	30,6	7,7
	ვალდებულებები	1,1	6,1	0,0
0602	სხვადასხვა სოციალური კატეგორიის მოსახლეობის სამედიცინო დახმარება	3 667,3	3 365,0	3 311,0
	ხარჯები	3 667,3	3 365,0	3 311,0
060201	მოსახლეობის ინდივიდუალური სამედიცინო დახმარება	1 580,5	1 351,2	1 388,0
	ხარჯები	1 580,5	1 351,2	1 388,0
060202	გულის ქირურგია	924,6	1 205,4	1 200,0
	ხარჯები	924,6	1 205,4	1 200,0
060203	სახსრების ენდოპროთეზირება	0,0	209,6	252,0
	ხარჯები	0,0	209,6	252,0
060204	ამბულატორიული მაღალტექნოლოგიური დიაგნოსტიკური კვლევა	0,0	598,9	471,0
	ხარჯები	0,0	598,9	471,0
060205	დამატებითი სამედიცინო მომსახურება	96,7	0,0	0,0
	ხარჯები	96,7	0,0	0,0
060206	ონკოლოგიურ დავადებათა მკურნალობა	217,9	0,0	0,0
	ხარჯები	217,9	0,0	0,0
060207	გეგმიური ჰოსპიტალური მომსახურება	847,8	0,0	0,0
	ხარჯები	847,8	0,0	0,0
0603	პირველადი ჯანდაცვის ხელშეწყობა	808,6	1 186,8	1 253,4
	ხარჯები	808,6	996,4	1 053,4
	არაფინანსური აქტივები	0,0	190,4	200,0
060301	სოფლის მოსახლეობის ექიმამდელი სამედიცინო დახმარება	732,1	734,9	783,4
	ხარჯები	732,1	734,9	783,4
060302	თემის სამედიცინო პუნქტებში დასაქმებული სამედიცინო პერსონალის გადამზადება	0,0	19,6	0,0
	ხარჯები	0,0	19,6	0,0
060303	სოფლის ექიმების დამატებითი შრომის ანაზღაურება	0,0	241,9	270,0
	ხარჯები	0,0	241,9	270,0
060304	სოფლად პირველადი ჯანდაცვის განვითარებაზე ხელშეწყობა	0,0	190,4	200,0
	არაფინანსური აქტივები	0,0	190,4	200,0
060305	მაღალმთიან მუნიციპალიტეტებში სამედიცინო პერსონალის მატერიალური წახალისება	76,5	0,0	0,0
	ხარჯები	76,5	0,0	0,0
0604	საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვა	629,0	729,3	896,0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	30	30
	ხარჯები	627,5	727,3	784,5
	შრომის ანაზღაურება	0,0	365,1	369,7
	არაფინანსური აქტივები	1,5	2,0	111,4
060401	საზოგადოებრივი ჯანდაცვის მართვა და მომსახურების მიწოდება	377,4	400,0	515,0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	30	30
	ხარჯები	375,9	398,0	403,5
	შრომის ანაზღაურება	0,0	365,1	369,7
	არაფინანსური აქტივები	1,5	2,0	111,4
060402	დაავადებათა პრევენცია და პროფილაქტიკა	251,6	329,3	381,0
	ხარჯები	251,6	329,3	381,0

0605	სამედიცინო და სოციალური რეაბილიტაცია	244,6	893,9	737,3
	ხარჯები	244,6	893,9	737,3
060501	ცერებრალური დამბლით დაავადებულ ბავშვთა ფსიქოსომატური აბილიტაცია/რეაბილიტაცია	244,6	418,5	557,7
	ხარჯები	244,6	418,5	557,7
060502	სკოლიოზით დაავადებულ ბავშვთა რეაბილიტაცია	0,0	456,9	155,3
	ხარჯები	0,0	456,9	155,3
060503	შეზღუდული შესაძლებლობის სტატუსის მქონე ბავშვთა სოციალური ადაპტაცია	0,0	18,5	24,3
	ხარჯები	0,0	18,5	24,3
0606	მოსახლების გარკვეული სოციალური კატეგორიის ერთჯერადი მატერიალური დახმარება	242,0	769,6	263,0
	ხარჯები	242,0	769,6	263,0
060601	100 წელს გადაცილებულ მოქალაქეებზე ერთჯერადი დახმარება	29,0	58,0	47,0
	ხარჯები	29,0	58,0	47,0
060602	ახალშობილი ტყუპების ოჯახების ერთჯერადი მატერიალური დახმარება	0,0	137,0	137,0
	ხარჯები	0,0	137,0	137,0
060603	2008 წლის რუსული აგრესიისა და 2012 წელს ავღანეთში დაღუპულთა ოჯახების დახმარება	0,0	78,0	79,0
	ხარჯები	0,0	78,0	79,0
060604	ერთჯერადი სოციალური დახმარება	213,0	496,6	0,0
	ხარჯები	213,0	496,6	0,0
0607	შეზღუდული შესაძლებლობების სტატუსის მქონე პირთა და ხანდაზმულთა უზრუნველყოფა დამხმარე საშუალებებით	112,5	154,4	181,0
	ხარჯები	112,5	154,4	181,0
060701	სმენადაქვეითებულ მოქალაქეთა სმენის აპარატებით უზრუნველყოფა	95,0	88,5	120,0
	ხარჯები	95,0	88,5	120,0
060702	შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე და ხანდაზმულ პირთა გადაადგილების საშუალებებით უზრუნველყოფა	17,5	65,9	60,0
	ხარჯები	17,5	65,9	60,0
060703	უსინათლო მოქალაქეების უზრუნველყოფა უსინათლოთა “თეთრი“ ხელჯოხებით	0,0	0,0	1,0
	ხარჯები	0,0	0,0	1,0
0608	მიუსაფარ დედათა და ბავშვთა თავშესაფრით უზრუნველყოფა	38,0	96,9	124,1
	ხარჯები	38,0	96,9	124,1
0609	დასაქმების ხელშეწყობა	356,4	389,5	478,8
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	24	24
	ხარჯები	354,9	382,4	478,8
	შრომის ანაზღაურება	0,0	301,0	305,8
	არაფინანსური აქტივები	1,5	5,7	0,0
	ვალდებულებები	0,0	1,3	0,0
060901	დასაქმების ხელშეწყობის მართვა	321,4	377,1	378,8
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	24	24
	ხარჯები	319,9	370,0	378,8
	შრომის ანაზღაურება	0,0	301,0	305,8
	არაფინანსური აქტივები	1,5	5,7	0,0
	ვალდებულებები	0,0	1,3	0,0
060902	პროფესიული გადამზადება	35,0	0,0	100,0
	ხარჯები	35,0	0,0	100,0
060904	შრომის ბაზრის კვლევა	0,0	12,4	0,0
	ხარჯები	0,0	12,4	0,0
07	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	5 747,0	5 937,4	6 811,6

	მომუშავეთა რიცხოვნობა	40	166	163
	ხარჯები	4 191,1	5 400,1	6 065,1
	შრომის ანაზღაურება	869,8	2 149,0	2 369,8
	არაფინანსური აქტივები	1 555,4	530,7	746,6
	ვალდებულებები	0,5	6,6	0,0
0701	აგროსასურსათო სექტორის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	1 108,7	1 245,7	1 688,8
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	40	68	68
	ხარჯები	1 049,8	1 231,0	1 673,8
	შრომის ანაზღაურება	869,8	1 036,0	1 421,0
	არაფინანსური აქტივები	58,4	11,2	15,0
	ვალდებულებები	0,5	3,6	0,0
0702	სამეცნიერო საშუალებებით ფერმერთა და აგრომეწარმეთა უზრუნველყოფის ხელშეწყობა	630,3	1 179,2	1 523,0
	ხარჯები	630,3	1 179,2	1 523,0
070201	მრავალფუნქციური მოტობლოკებითა და ურიკებით ფერმერთა და აგრომეწარმეთა უზრუნველყოფის ხელშეწყობა	0,0	0,0	1 428,7
	ხარჯები	0,0	0,0	1 428,7
070202	მობილური შემასხურებელი აპარატით ფერმერთა და აგრომეწარმეთა უზრუნველყოფის ხელშეწყობა	0,0	0,0	94,2
	ხარჯები	0,0	0,0	94,2
070203	სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკით ფერმერთა უზრუნველყოფის ხელშეწყობა	630,3	1 179,2	0,0
	ხარჯები	630,3	1 179,2	0,0
0703	მემცენარეობის დარგის განვითარების ხელშეწყობა	893,7	1 364,2	884,0
	ხარჯები	893,7	1 364,2	884,0
070301	მრავალწლიანი ხეხილოვანი კულტურების ნერგებით ფერმერთა და აგრომეწარმეთა უზრუნველყოფის ხელშეწყობა	99,7	152,6	196,9
	ხარჯები	99,7	152,6	196,9
070302	ფერმერთა ნაკვეთებზე ნიადაგის ნაყოფიერების დონის ამაღლების მიზნით ქიმიური მელიორაციის ღონისძიებების გამოყენება	0,0	632,0	0,0
	ხარჯები	0,0	632,0	0,0
070303	სასათბურე კონსტრუქციებით ფერმერთა და აგრომეწარმეთა უზრუნველყოფის ხელშეწყობა	194,0	466,5	500,0
	ხარჯები	194,0	466,5	500,0
070305	სასოფლო-სამეურნეო გაერთიანებების სარეკლამო მოდელების ჩამოყალიბება და შემდგომი დანერგვის ორგანიზება	79,0	0,0	0,0
	ხარჯები	79,0	0,0	0,0
070306	ბოსტნეული კულტურების ელიტური სარგავი მასალით ფერმერთა უზრუნველყოფის ხელშეწყობა	521,0	0,0	0,0
	ხარჯები	521,0	0,0	0,0
070307	სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების შემდგომი განვითარების ხელშეწყობი ღონისძიებების განხორციელება	0,0	113,1	0,0
	ხარჯები	0,0	113,1	0,0
070308	ხილისა და ბოსტნეულის საშრობი დანადგარებით ფერმერთა და აგრომეწარმეთა უზრუნველყოფის ხელშეწყობა	0,0	0,0	84,5
	ხარჯები	0,0	0,0	84,5
070309	ფერმერულ მეურნეობებში სასათბურე ტექნოლოგიების დანერგვის გზით მარწყვის კულტურის წარმოების განვითარების ხელშეწყობა	0,0	0,0	102,6
	ხარჯები	0,0	0,0	102,6
0704	მეცხოველეობის დარგის განვითარების ხელშეწყობა	198,0	241,2	751,9
	ხარჯები	198,0	241,2	751,9
070401	თაფლისაწური აპარატებით ფერმერთა და აგრომეწარმეთა უზრუნველყოფის ხელშეწყობა	0,0	0,0	59,6

	ხარჯები	0,0	0,0	59,6
070402	რძისა და რძის პროდუქტების გადამამუშავებელი აპარატებით ფერმერთა და აგრომეწარმეთა უზრუნველყოფის ხელშეწყობა	0,0	0,0	119,9
	ხარჯები	0,0	0,0	119,9
070403	მარცვლეულისა და უხეში საკვების საფუკავი დანადგარით ფერმერთა და აგრომეწარმეთა უზრუნველყოფის ხელშეწყობა	0,0	0,0	70,0
	ხარჯები	0,0	0,0	70,0
070404	მაღალპროდუქტიული მერძევე მიმართულების პირუტყვით ფერმერთა და აგრომეწარმეთა უზრუნველყოფის ხელშეწყობა	0,0	0,0	502,4
	ხარჯები	0,0	0,0	502,4
070405	მეფუტკრეობის განვითარების ხელშეწყობა	198,0	241,2	0,0
	ხარჯები	198,0	241,2	0,0
0706	აგროსერვისის განვითარება რეგიონში	2 300,8	1 498,8	1 624,3
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	77	74
	ხარჯები	852,7	1 046,2	892,7
	შრომის ანაზღაურება	0,0	845,7	654,3
	არაფინანსური აქტივები	1 448,1	449,5	731,6
	ვალდებულებები	0,0	3,1	0,0
070601	აგროსერვისცენტრის მომსახურების მიწოდება და მართვა	729,3	1 498,8	1 624,3
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	77	74
	ხარჯები	728,3	1 046,2	892,7
	შრომის ანაზღაურება	0,0	845,7	654,3
	არაფინანსური აქტივები	1,0	449,5	731,6
	ვალდებულებები	0,0	3,1	0,0
070602	მემცენარეობა-მეცხოველეობის დარგების განვითარების ხელშეწყობა	1 571,5	0,0	0,0
	ხარჯები	124,4	0,0	0,0
	არაფინანსური აქტივები	1 447,1	0,0	0,0
07060201	მემცენარეობის დარგში თანამედროვე აგროტექნოლოგიების დანერგვის ხელშეწყობა	1 564,1	0,0	0,0
	ხარჯები	117,0	0,0	0,0
	არაფინანსური აქტივები	1 447,1	0,0	0,0
07060202	მეცხოველეობის დარგში ხელოვნური განაყოფიერების დანერგვის ხელშეწყობა	3,2	0,0	0,0
	ხარჯები	3,2	0,0	0,0
07060203	ფერმერთა და მეცნიერ-კონსულტანტთა სწავლება-კონსულტირება (ტრენინგები) სასოფლო-სამეურნეო დარგების მიხედვით	4,2	0,0	0,0
	ხარჯები	4,2	0,0	0,0
0707	ლაბორატორიული კვლევითი მომსახურება	314,5	408,3	339,7
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	21	21
	ხარჯები	265,6	338,3	339,7
	შრომის ანაზღაურება	0,0	267,2	294,5
	არაფინანსური აქტივები	48,9	70,0	0,0
0708	მემცენარეობის დარგის განვითარების მიზნით კვლევები და პრევენციული ღონისძიებები	301,0	0,0	0,0
	ხარჯები	301,0	0,0	0,0
070801	ნიადაგის კვლევა და შესაბამისი რეკომენდაციების გაწევა	244,0	0,0	0,0
	ხარჯები	244,0	0,0	0,0
070802	პესტიციდებისა და აგროქიმიკატების ლაბორატორიული კვლევა	12,0	0,0	0,0
	ხარჯები	12,0	0,0	0,0
070803	სასოფლო-სამეურნეო კულტურების მავნებელ-დაავადებებზე დიაგნოსტიკა და პრევენციულ ღონისძიებებზე ფერმერთა კონსულტაცია	45,0	0,0	0,0
	ხარჯები	45,0	0,0	0,0
08	უმაღლესი განათლებისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა	3 305,5	2 791,0	2 350,0

	ხარჯები	2 889,2	2 358,2	2 250,0
	არაფინანსური აქტივები	416,3	432,8	100,0
0801	სსიპ „მოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი“	2 101,6	1 590,5	1 600,0
	ხარჯები	2 101,6	1 431,1	1 500,0
	არაფინანსური აქტივები	0,0	159,4	100,0
0802	სსიპ „ბათუმის ხელოვნების სასწავლო უნივერსიტეტი“	836,8	750,0	750,0
	ხარჯები	750,0	750,0	750,0
	არაფინანსური აქტივები	86,8	0,0	0,0
0803	სსიპ „სასწავლო უნივერსიტეტი ბათუმის სახელმწიფო საზღვაო აკადემია“	367,2	450,5	0,0
	ხარჯები	37,6	177,1	0,0
	არაფინანსური აქტივები	329,6	273,4	0,0
09	საერთო დანიშნულების რესპუბლიკური გადასახდელები	45 527,7	47 867,2	58 356,2
	ხარჯები	42 986,3	46 678,2	55 885,6
	არაფინანსური აქტივები	0,0	114,0	798,7
	ვალდებულებები	2 541,4	1 075,0	1 671,9
0901	ადგილობრივ თვითმმართველ ერთეულებზე გადასაცემი კაპიტალური ტრანსფერი	0,0	0,0	31 275,0
	ხარჯები	0,0	0,0	31 275,0
090101	_ ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტი	0,0	0,0	9 275,0
	ხარჯები	0,0	0,0	9 275,0
090102	_ ქობულეთის მუნიციპალიტეტი	0,0	0,0	15 000,0
	ხარჯები	0,0	0,0	15 000,0
090103	_ ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტი	0,0	0,0	1 500,0
	ხარჯები	0,0	0,0	1 500,0
090104	_ ქედის მუნიციპალიტეტი	0,0	0,0	2 700,0
	ხარჯები	0,0	0,0	2 700,0
090105	_ შუახევის მუნიციპალიტეტი	0,0	0,0	1 500,0
	ხარჯები	0,0	0,0	1 500,0
090106	_ ხულოს მუნიციპალიტეტი	0,0	0,0	1 300,0
	ხარჯები	0,0	0,0	1 300,0
0902	ადგილობრივ თვითმმართველ ერთეულებზე გადასაცემი სპეციალური ფინანსური დახმარება	32 045,9	45 287,8	0,0
	ხარჯები	32 045,9	45 287,8	0,0
090201	_ თვითმმართველი ქალაქი ბათუმი	7 889,2	16 448,5	0,0
	ხარჯები	7 889,2	16 448,5	0,0
090202	_ ქობულეთის მუნიციპალიტეტი	14 556,4	18 901,1	0,0
	ხარჯები	14 556,4	18 901,1	0,0
090203	_ ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტი	5 060,4	2 165,2	0,0
	ხარჯები	5 060,4	2 165,2	0,0
090204	_ ქედის მუნიციპალიტეტი	2 586,7	4 778,7	0,0
	ხარჯები	2 586,7	4 778,7	0,0
090205	_ შუახევის მუნიციპალიტეტი	1 031,2	1 497,6	0,0
	ხარჯები	1 031,2	1 497,6	0,0
090206	_ ხულოს მუნიციპალიტეტი	922,0	1 496,6	0,0
	ხარჯები	922,0	1 496,6	0,0
0903	სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით დაფუძნებული კერძო სამართლის იურიდიული პირების საწესდებო კაპიტალის ზრდა	8 030,0	600,0	20 995,4
	ხარჯები	8 030,0	600,0	20 995,4
090301	შპს „სტადიონი“	0,0	0,0	17 984,4
	ხარჯები	0,0	0,0	17 984,4
090302	შპს „ჰიგიენა 2009“	30,0	600,0	3 011,0
	ხარჯები	30,0	600,0	3 011,0
090303	შპს „გოდერძი რესორტს“	8 000,0	0,0	0,0
	ხარჯები	8 000,0	0,0	0,0

0904	საწევროები საერთაშორისო ორგანიზაციებში	1,1	17,0	10,0
	ხარჯები	1,1	17,0	10,0
0905	სარეზერვო ფონდი	0,0	0,0	2 100,0
	ხარჯები	0,0	0,0	2 100,0
0906	სესხების მომსახურების ხარჯები	251,5	273,4	439,2
	ხარჯები	251,5	273,4	439,2
090601	გერმანიის რეკონსტრუქციის საკრედიტო ბანკიდან (KFW) მიღებული სესხის მომსახურების ხარჯები	217,9	237,5	302,4
	ხარჯები	217,9	237,5	302,4
090602	ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკიდან (EBRD) მიღებული სესხის მომსახურების ხარჯები	33,6	35,9	136,8
	ხარჯები	33,6	35,9	136,8
0907	უცხოეთიდან მიღებული დაფინანსების წყაროებით განსახორციელებელი საინვესტიციო პროექტები და ამ პროექტების თანადაფინანსების ხარჯები	708,5	613,9	1 864,7
	ხარჯები	708,5	500,0	1 066,0
	არაფინანსური აქტივები	0,0	114,0	798,7
090701	აჭარის წყალმომარაგებისა და წყალარინების სისტემების რეაბილიტაცია	482,8	61,3	816,0
	ხარჯები	482,8	61,3	816,0
090702	აჭარის მყარი ნარჩენების მართვის მომსახურების გაუმჯობესება და გაფართოება	0,0	306,2	798,7
	ხარჯები	0,0	192,2	0,0
	არაფინანსური აქტივები	0,0	114,0	798,7
090703	რეგიონის აგრარული სექტორის ხელშეწყობა	225,7	246,4	250,0
	ხარჯები	225,7	246,4	250,0
0908	უცხოეთიდან მიღებული სესხების დაბრუნება	0,0	1 075,0	1 671,9
	ვალდებულებები	0,0	1 075,0	1 671,9
090801	კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაციისათვის (KFW) მიღებული სესხის დაბრუნება	0,0	1 069,2	1 071,9
	ვალდებულებები	0,0	1 069,2	1 071,9
090802	ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკიდან (EBRD) მიღებული სესხის დაბრუნება	0,0	5,8	600,0
	ვალდებულებები	0,0	5,8	600,0
0909	შპს „სისტემ ინშაუთი“	2 541,4	0,0	0,0
	ვალდებულებები	2 541,4	0,0	0,0
0910	2013 წლის ციტრუსის სეზონის მოსავლის აღების ღონისძიებათა და მეციტრუსეობის დარგში დასაქმებული მოსახლეობის სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესებისათვის აჭარის გარდა სხვა მუნიციპალიტეტებზე გადასაცემი ფინანსური დახმარება	1 949,3	0,0	0,0
	ხარჯები	1 949,3	0,0	0,0

“

2. მე-15 მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხლი 15. სარეზერვო ფონდი

განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სარეზერვო ფონდი 2100.0 ათასი ლარის ოდენობით, რომელსაც განკარგავს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე.“.

3. მე-18 მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხლი 18. გრანტები

1. განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე არსებული თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტებზე გადასაცემი ფინანსური დახმარება 31275.0 ათასი ლარის ოდენობით. თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტებთან ანგარიშსწორებას, მათზე გადასაცემი გრანტის

ფარგლებში ახორციელებს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო.

2. თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტებზე გამოყოფილი ფინანსური დახმარების ფარგლებში კაპიტალური პროექტების ჩამონათვალს ამტკიცებს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა.“.

4. 23-ე მუხლი ჩამოყალიბდეს თანდართული რედაქციით:

„მუხლი 23. ასიგნებების გადანაწილება

ნება დაერთოს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის მინისტრს საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის 92-ე მუხლის და „საბიუჯეტო პროცესისა და უფლებამოსილებათა შესახებ“ აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის კანონის 33¹ მუხლის შესაბამისად და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის 2015 წლის 9 ივნისის №10 დადგენილების საფუძველზე განახორციელოს ბიუჯეტით გათვალისწინებული პროგრამების, ქვეპროგრამების და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლებს შორის თანხების გადანაწილება.“.

მუხლი 2

ეს კანონი ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის
მთავრობის თავმჯდომარე

არჩილ ხაბაძე

ჩაქვი,

2 სექტემბერი 2015 წ.

N144-უ.ს.შ.ს.

